

Lisa. Eesti spordipoliitika põhialused aastani 2030 eesmärkide saavutamiseks ellu viidud järjepidavad tegevused perioodil 1.09.2017-31.08.2018.

Sport 2030 punkt 5.1. Eestimaalastest liigub praegu iga kolmas inimene, eesmärk on jõuda liikumisaktiivsuses ja osalejate arvus Põhjamaade tasemele, mis tähendab vähemalt kahe kolmandiku elanikkonna hõivamist liikumise ja spordiga. Selleks tuleb kujundada eri vanuserühmade vajadustele sobivad tingimused.

Eesmärgi saavutamiseks on ellu viidud järgmised järjepidevad tegevused.

1. Kultuuriministeeriumi üheks oluliseks partneriks spordi ja liikumisharrastuse edendamisel maakondades on maakondlikud spordiliidud. Alates 2011. aastast on Kultuuriministeerium toetanud nende tegevust 587 600 euroga aastas, sama summa eraldati ka 2018. aastal regionaalse sporditegevuse toetamiseks. Summa jaotatakse 15 maakonna vahel vastavalt kehtestatud kriteeriumidele. Maakonna spordiliidu toetus on ette nähtud kohalike spordiorganisatsioonide tegevuse toetamiseks, maakonna meistrivõistluste ning teiste spordiürituste ja -võistluste korraldamiseks, sportimispaikade heakorrastamiseks ja spordiinventari soetamiseks, sporditegevuse korraldamisega seotud isikute koolitamiseks, spordialase teavitustegevuse toetamiseks ja tunnustusürituste korraldamiseks ning maakonna spordiliidu organisatsiooniliseks tegevuseks. Maakonna spordiliidud said 2018. aastal veel lisaks 67 500 eurot liikumisharrastus ürituste korraldamiseks.
2. Kultuuriministeerium toetas 2018. aastal Eestimaa Spordiliidu Jõud, Ühenduse Sport Kõigile, Eesti Seeniorspordi ja Spordiveteranide Liidu ning Eesti Koolispordi Liidu tegevust kokku 487 469 euroga eesmärgiga edendada liikumisharrastust. Lisaks sai Jõud veel 3000 eurot eraldi liikumisharrastuse ürituse korraldamiseks.
3. 2013. aastal algatas Kultuuriministeerium spordiorganisatsioonidele taotlusvooru, mille eesmärk oli aidata kaasa liikumisharrastust edendavate üleriigiliste tegevuste elluviimisele, kaasata nende tegemiste kaudu elanikkonda ulatuslikumalt korrapärasesse liikumisharrastusse ja tõsta Eestis korraldatavate liikumisharrastuse ürituste kvaliteeti. Taotlusvooru mahuks 2018. aastal oli 158 000 eurot.
4. 2017. aastal algatas Ühendus Sport Kõigile koostöös EOK'ga, kes on üleriigiline liikumisharrastuse koordinaator, talle eraldatud toetuse abil esmakordselt üleriigilised liikumisharrastuse teemanädalad ja -kuud. 2017. aasta veebruaris toimus terviseradade kuu, kus ligi 90 terviserajal oli võimalik osaleda nädalavahetustel avatud treeningutel. Aprillis toimus fitnessikuu ja spordiklubides toimusid avatud treeningud, seminarid ja loengud. Septembris toimus firmaspordikuu, kus pakutakse ettevõtetele juhiseid, informatsiooni ja konkreetseid lahendusi, kuidas oma töötajaid muuta kehaliselt aktiivsemaks. Tööandjad pakkusid 2017. aasta septembris toimunud Euroopa Spordinädala raames inimestele 134 korral täiendavaid liikumisvõimalusi.
5. HTM on toetanud Eesti Kutsekoolispordi Liitu, Eesti Akadeemilist Spordiliitu ja Eesti Koolispordi Liitu. 2015. aastal eraldas HTM nimetatud organisatsioonidele kokku ligi 292 000 eurot, 2016. aastal 303 000 eurot, 2017. aastal 324 000 eurot ja 2018. aastal 276 000 eurot.
6. HTM toetab noortevaldkonna programmi kaudu kvaliteetsete ja mitmekesiste võimaluste loomist noorte huvide ja annete avamiseks ning arendamiseks (noorte huvihariduse ja huvitegevuse arendamine, noorsootöötajate ja huvikoolide koolitused, omavalitsuste koostöö mh spordivaldkonna huvialade korraldamisel jms).

7. HTM viis 2017. aastal ellu programmi "Noorte tervistav ja arendav puhkus", mille raames osales laagritegevuses ligi 30 000 noort (sh 2900 vähemate võimalustega noort). Toetati 22 püsilaagrit, 53 projektlaagrit ning 2 hariduslike erivajadustega laste kooli laagriprojekti. Noortelaagrite juhtidele ja kasvatajatele korraldati 22, laagrikorraldajatele 2 ja koolitajatele 1 koolitus. Kokku osales koolitustel 660 inimest. HTM viib 2018. aastal ellu programmi "Noorte tervistav ja arendav puhkus 2018", mille raames saab osaleda laagritegevustes ligi 30 000 (sh 2 600 suurtest peredest või vähemate võimalustega) noort.
8. Haridussilma andmetel on 2017/2018. õppeaasta õppurite ja pedagoogide kohta andmed kinnitanud 651 huvikooli, millest kõige enam on spordikooled (258¹, so 40% kõigist huvikoolidest). Kõigist noortest huvikooliõppuritest õpivad üle poole spordi valdkonna õppekavadel. Spordikoolide arv on oluliselt kasvanud ja spordivaldkonna õppurite arv koos sellega.
9. Kaitseväes on sportimine ajateenijate väljaõppe osa ja kehalise kasvatuses tunnid on iganädalased. Sportimist toetavad väeosade spordiinstruktorid. Kaitseväelastele ja tsiviilteenistujatele on tagatud sportimisvõimalused piirkondlikes spordiklubides. Tegevväelaste osas toetab sportimist ka kord aastas läbiviidav füüsilise ettevalmistuse hindamine. Kaitseväe ja Kaitseliidu spordikalendris olevate sündmustel on võistlusklassid M/N35, 40, 45, 50. Samuti on spordisündmusi, mis on ühtlustatud sooliselt ja ealiselt. Kaitseliidu, kus on 2017. aasta lõpu seisuga 25 000 liiget, spordiaktiivsus on aasta-aastalt kasvav. Kaitseministeeriumis on rajatud siseterviserada.
10. Välisministeeriumis toetatakse teenistujate sportimis- ja liikumisharrastusi. Võimaldatakse soodustingimustel osaleda rühmatreeningutes erinevates spordiklubides, kui ka tööandja ruumides. Võetakse osa meeskonnaüritustest ja soodustatakse teenistujate liikumisharrastusi. Teenistujatele, kes tulevad tööle jalgrattaga on tagatud turvaline rattaparkla.
11. Keskkonnaameti keskkonnaharidusspetsialistid korraldavad aastaringselt erinevaid loodushariduslikke üritusi igas vanuses sihtgruppidele nagu õppepäevad, matkad, kaitsealade tutvustused jms, mis edendavad keskkonnateadlikkuse kõrval ka looduses liikumise harrastamist. Laiale avalikkusele suunatud matkapäevi kaitsealadele korraldab Keskkonnaamet igal aastal maikuus (looduskaitsekuu raames). 2017. aastal olid kaasatud ka erinevad partnerid. Matkad toimusid kõigis maakondades ning olid osalejatele tasuta, kokku korraldati koos partneritega 35 matka ca 546 inimesele. Matkade raames oli võimalik tutvuda kaitsealadega, külastada looduslikke vaatamisväärsusi (nt liivakivipaljandid, kaitsealused niidud, kõrgustikud, laiud, looduslikud koopad, rändrahnud, rabad, veekogud jne) ja kuulda piirkonna pärandkultuuri ning ajaloo kohta. Looduses läbi viidud õppeprogramme oli 2017. aastal 498 ning neis osales 10 090 õpilast. Erinevaid muid liikumisega seotud üritusi korraldati samuti. Viidi läbi 55 matka 1588 inimesele. Täiendati võimalusi Avastusradade kasutamiseks maakondades. Liikumise seotud ettevõtmisi (matkad, talgud, liikide kaardistamine) korraldati ka kõigis rahvusparkides noore looduskaitse kursuse Junior Ranger käigus. Kõigi nimetatud tegevustega jätkatakse ka 2018. aastal. Keskkonnaministeeriumi haldusalas olev üle-eestiline mitmekesine kaitstavate alade

---

¹ Spordiregistri spordikoolide skoop on mõnevõrra laiem kui EHISE spordikoolide määratlus, mistõttu on arvuline vahe põhidokumendis lk 5 toodud spordikoolide arvus ja siin. Spordiregistri spordikoolide alamandmekogu eesmärk on pidada arvestust spordikoolide ehk huvihariduse omandamise raames spordi harrastamist võimaldavate huvikoolide andmete üle (ESR PM § 8 lg 1). Spordikoolide alamandmekogusse kantakse spordikooli kohta andmed juhul, kui spordikool võimaldab huvihariduse omandamist ja tema EHISEs registreeritud õppekava on seotud vähemalt ühe spordialade klassifikaatoris määratletud spordiala või distsipliiniga. (ESR PM § 13 lg 1). Seega spordiregister käsitleb spordikoolidena kõiki huvikooled, kus on vähemalt üks õppekava, mis on seotud vähemalt ühe spordiala või distsipliiniga. EHIS käsitleb spordikoolina ainult neid huvikooled, mille liigiks on spordikool.

võrgustik pakub head võimalust liikumise harrastamiseks puhtas looduskeskkonnas. Tegemist on looduslike ökosüsteemide poolt pakutava väga olulise teenuste grupiga (kultuurilised ja rekreatsiooni teenused), mida kaitstavad alad teiste teenuste kõrval ühiskonnale pakuvad ja säilitavad. Mida tervemad on meie looduslikud ökosüsteemid, seda mitmekesisemaid teenuseid ehk loodushüvesid nad pakuvad, panustades sel moel ka inimeste tervisesse.

12. Lisaks laiema elanikkonna liikumisharrastuste toetamisele panustab Keskkonnaministeerium ka oma valitsemisala teenistujate sportimis- ja liikumisharrastuste edendamisele:

- erinevate spordiklubidega on sõlmitud mitmed lepingud soodustuste saamiseks (sh läbi SportID keskkonna);
- ministeerium on võistkonnaga esindatud riigiametnike erinevatel turniiridel;
- korraldatakse valitsemisala teenistujatele suunatud matku loodusesse;
- Keskkonnainspeksioon ja Keskkonnaagentuur on enda poolt kasutatavatesse ruumidesse rajanud ning inventariga sisustanud kaks spordisaali, mida töötajad saavad tasuta kasutada;
- ministeeriumi koridoridesse on paigaldatud varbseinad võimlemise ja jõuharjutuste tegemiseks;
- ministeeriumis propageeritakse treppidest käimist lifti kasutamise asemel;
- ministeeriumis võimaldatakse pidada „Talk & Go“ stiilis koosolekuid;
- ministeeriumi töötajad kasutavad töökohtumistele liikumiseks jalgrattaid.

13. Keskkonnaagentuur kutsub inimesi looduses liikudes traditsiooniliselt igal aastal kevadsügisel vahelisel perioodil (sel aastal 10. aprillist kuni 15. septembrini) teostama loodusvaatlusi ning nendest märku andma ja vaatlusi registreerima (veebilehel lva.eelis.ee või vastavas loodusvaatluste tasuta nutirakenduses).

14. Riigimetsa Majandamise Keskus (edaspidi RMK) on arendanud välja puhke- ja kaitsealade võrgustiku, mis on varustatud looduses liikumist hõlbustava, inimesi suunava ja samas ka loodust kaitsva taristuga. Looduses liikujate kasutuses on:

RMK matkatee 2 haru – Oandu- Aegviidu –Ikla 377 km ja Peraküla- Aegviidu-Ähijärve 815 kilomeetrit, augustis 2018 lisandus kolmas 608 km pikkune Penijõe-Aegviidu-Kauksi matkatee haru;

- 223 looduses liikumise rada, kokku 2562 kilomeetrit;
- 214 matkarada;
- 309 kattega lõkkekohta;
- 59 telkimisala;
- 20 metsamaja ja 27 metsaonni;
- 3 maastikusõiduala.

Looduses liikumine on muutunud iga aastaga üha populaarsemaks, mida näitavad ka puhke- ja kaitsealade külastusmahud, mis on kasvanud 2012. aasta 1,6 miljonist külastuskorrast 2017. aastal 2,4 miljonit külastuskorrani.

Loodusmuuseumi külastas 2017. aastal 62 879 külastajat, nende seas on loetud üles ka loodusmatkadel osalejad. Loodusmuuseum korraldas ajavahemikul september 2017.a – august 2018.a 60 loodusretke nii lastele kui ka täiskasvanutele.

15. Maaeluministeerium jätkas Eestimaa Spordiliidule Jõud toetamist ka 2018. aastal 55 000 euroga spordiürituste korraldamiseks ja maaspordi arendamiseks.

16. Justiitsministeerium võimaldab oma teenistujatele soodsaid tingimusi spordiklubides sportimiseks, lisaks toetatakse meeskonnasporti ning rahvaspordiüritustel osalemist nii ministeeriumis kui haldusala asutuses. Ministeeriumis ja haldusalas korraldatakse

erinevaid liikumis- ja sportlikke üritusi aasta läbi, kaasates võimalikult laia töötajaskonda ning nii ministeeriumis kui ka mitmes haldusala asutuses on loodud soodsad tingimused jalgrattaga tööl ja/või töökohtumistel käimiseks (parkla, pesemisvõimalused). Justiitsministeeriumis ja mitmes haldusala asutuses on olemas teenistujatele kasutamiseks jõusaal või muu liikumist soodustav ruum.

17. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium ning selle haldusala asutused toetavad töötajate tervisespordi harrastust, kompenseerides osaliselt harrastusele tehtud kulu.
18. Rahandusministeerium rakendab erinevaid regionaalarengu meetmeid, mille raames toetatakse kergliiklusteede ehitust erinevate eesmärkide kaudu:

- säästva linnalise liikuvuse arendamiseks suuremates linnapiirkondade jätkusuutliku arendamise meetmes;
- keskuste ja tagama liikuvuse kitsaskohtade lahendamiseks väljaspool suuremaid linnapiirkondi piirkondade konkurentsivõime tugevdamise meetmes;
- liiklusohutuse tagamiseks ja olemasolevate kergliiklusteede ühendamiseks väljaspool linnapiirkondade siseriiklikus kergliiklusteede programmis;
- piirkondade konkurentsivõime tugevdamise meetmest on toetatud turismiatraksioonide ja infrastruktuuri arendusi, kokku on seotud sporditurismiga perioodil 2016-2018 u 11 toetatud projekti.

Kuigi mainitud tegevuste otsene eesmärk ei seisne ülalviidatud spordipoliitika strateegia tegevusse panustamises, mõjutab kergliiklusteede võrgustiku oluline laienemine siiski elanikkonna hõivamist liikumise ja spordiga pakkudes muuhulgas lisanduvaid kodulähedasi rekreatsioonivõimalusi jalgrattaga, jalgsi, rulluiskeudega vms liiklemisel. Eestimaa Spordiliidu Jõud esindusüritusteks on iga nelja aasta järel korraldatavad Eestimaa suvemängud ja Eestimaa talimängud. 2019. aastal toimuvad järgmised Eestimaa suvemängud, mille korralduskohaks sai konkursi alusel Tartu. Igal aastal toimuvad Eesti omavalitsuste suvemängud ja Eesti omavalitsuste talimängud, Eesti omavalitsusjuhtide suvine ja talvine mitmevõistlus ning Eestimaa Spordiliidu Jõud meistrivõistlused erinevatel spordialadel. Eestimaa Spordiliidu Jõud korraldas 3.-4. märtsil 2018. aastal Viljandis toimunud 34. Eesti omavalitsuste talimängudel võisteldi 10-l spordialal ja osales 1659 sportlast 48-st omavalitsusest.⁴³ Eesti omavalitsuste suvemängud toimusid 7.-8. juulil 2018.a Haapsalus, kus osales ligi 1800 sportlast 49-st omavalitsusest. Arvestades traditsioone ja kogemusi oleme suutnud luua võistlussüsteemi, kus sportlased kaitsevad eelkõige oma koduvalla või -linna ja maakonna au. Erinevate sportimisvõimaluste pakkumine populariseerib liikumisharrastust ja on hea viis elukvaliteedi tõstmiseks. EMSL Jõud üritustest osavõtt on suurenenud, see tähendab, et sport on populaarne ja võistlused vajalikud. Koos maakondade spordiliitudega pöörame järjest enam tähelepanu noorte spordile eesmärgiga kaasata rohkem noori sporditegevusse. Spordiliidu Jõud võistlussüsteem on järjepidev protsess, mis eeldab inimeste süsteemset tegelemist spordiga. Võistlused korraldatakse paljudele eri vanuserühmadele. Seoses haldusreformiga tegime mitmeid muudatusi, enamik võistlusi on omavalitsuste vahelised ning halduspiiride muutmine muutis ka senist väljakujunenud võistlussüsteemi.

19. Eesti Koolispordi Liidu (edaspidi EKSL) korraldatavatest võistlustest on viimase 10 õppeaasta jooksul stabiilselt igal kooliaastal osa võtnud üle 25 000 õpilase. See moodustab ühe viiendiku kogu Eesti õpilaste arvust. Kui sellele juurde lisada EKSL projektiüritused ja tervisepäevad, siis on osaluskordi üle 110 000 õpilase. See tähendab, et koolispordi tegevusega on igal õppeaastal seotud vähemalt kaks kolmandikku õpilastest. Osalemine koolispordi üritustel on õpilaste jaoks tasuta ja kättesaadav kõigile õpilastele. EKSL tegevus on suunatud 7–19-aastastele koolinoortele.

20. Spordialaliidud organiseerivad lisaks tavapärasele täiskasvanute ja noorte meistrivõistlustele järjest enam üritusi lastele, harrastajatele ja eakatele. Spordialaliidud käivad aktiivselt koolides oma spordiala tutvustamas, toimuvad harrastajatele suunatud liigid ja võistlused. Tüdrukutele, naistele ja veteranidele korraldatakse eraldi festivale ja turniire, toimuvad suvelaagrid ning järjest enam proovitakse pakkuda inimestele võimalusi tegeleda spordialaga aasta ringi. Samuti spordialaliidud proovivad leida lisaharrastajaid läbi mitmekesisema teavitustöö. Näiteks Eesti Poksiliit töötab selle nimel, et 2019.aasta lõpuks saaks valmis film poksist, kus oleksid jäädvustatud kõikide Eesti tuntud sportlaste (eelkäijate) tulemused ning oleks ka räägitud tänapäeva poksist (nii heast kui halvast), mille abil poksi atraktiivsust tõsta. Tõstespordiliit plaanib paranda koostööd kutseõppeasutustega ja noortesporti rahastussüsteemi ning soodustada seniorsportlaste võistlustel osalemist.
21. Maakondade spordiliidud panustavad liikumisaktiivsuse tõusu korraldades ise või andes spordiklubidele ja teistele spordiühendustele tuge korraldamaks mitmeid traditsioonilisi üritusi ja sarju proovides tagada eri vanuserühmadele sobivad tingimused. Enamik maakonna spordiliite koordineerib ka koolisporti üritusi ja võistlusi. Kuna maakonna spordiliitude ressursid on piiratud ning traditsioonilised spordiüritused on toimivad, siis uute tegevuste ellu viimine ei ole tihti võimalik või otstarbekas. Hea näide uuest üritusest on Lääne maakonna spordiliidu Läänela uus sari „Spordisõbra ABC“, mis aitab inimestel tuttavaks saada mitmete liikumisharrastuse võimalustega. Maakondade spordiliitude tegevus võib anda ka tõe uutele initsiatiividele. Sellest aastast on hea näide Haapsalust, kus eelmise aasta septembris toimunud eakate spordinädalast sündis uus eakate daamide aeroobika- ja võimlemisring. Kuna klubid on olulised lülid kohaliku spordielu edendamisel, siis on positiivne tõdeda, et näiteks Hiiumaal on spordiklubide arv olnud tõusutrendis ja jõudnud nüüd uut rekordit tähistava 38 klubini.

Sport 2030 punkt 5.2. Elukestva liikumis- ja spordiharrastuse alused luuakse ea- ja vajaduskohase liikumisõpetuse abil lasteaedades ja koolides, õpetades eluks vajalikke põhioskusi ja innustades sportimisest rõõmu tundma. Õpetajakoolitus on kohandatud liikumise ja sportimise lõimitud õpetamiseks.

Eesmärgi saavutamiseks on ellu viidud järgmised järjepidavad tegevused.

1. Gümnaasiumiastme riigikaitseõpetuse valikaine raames toimub kahe- kuni kolmepäevane välilaager metsas, kus muude tegevuste hulgas harjutatakse rivivõtteid ja rivikorras liikumist, liigutakse päeval ja öösel jalgsi rännakukolonnis ning õpitakse orienteerumist vähe- ja keskmiselt liigendatud maastikul.

Sport 2030 punkt 5.3. Inimesed on teadlikud liikumise ja sportimise mõjust tervisele, sellealased hoiakud, teadmised ja oskused on omandatud haridussüsteemis, neid täiendatakse eneseharimise ning kampaaniate kaudu. Liikumist ja sportimist mõjutavate erialade töötajatele korraldatakse regulaarselt koolitusi. Inimeste liikumis- ja sportimisharjumusi seiratakse ning tulemusi kasutatakse tegevuste ja poliitika kujundamisel.

Kultuuriministeriumi üheks oluliseks koostööpartneriks liikumisharrastuse edendamisel ja elanike teadlikkuse tõstmisel on Ühendus Sport Kõigile (edaspidi ÜSK), mille põhitegevus

on suunatud tervisespordi, liikumisharrastuse ja looduses liikumise viljelemisele ning edendamisele. ÜSK tegevust rahastavad Kultuuriministeerium ja EOK.

Eesmärgi saavutamiseks on ellu viidud järgmised järjepidavad tegevused.

1. ÜSK jätkas liikumisharrastuste koolituste läbiviimist. Liikumisõpetajate suvekooli LIISU koolitused toimuvad igal aastal juunikuus. 2018. aastal osales seal 80 liikumisõpetajat. ÜSK on panustanud ka liikumis- ja klassiõpetajate täiendkoolitusse, et aidata kaasa 2018/19. õppeaastast koolides rakenduva liikumisõpetusele sujuvamale üleminekule.
2. ÜSK jätkas liikumisharrastuse ajakirja Liikumine ja Sport väljaandmist. Ilmus ajakirja 12. number, mis käsitles erinevaid teemasid spordiajaloost, tippspordist, liikumisharrastusest ning laste- ja noortesportidest. Ajakirja väljaandmist toetavad Kultuuriministeerium ja EOK. Kõik eelmised numbrid on digitaliseeritud ja kättesaadavaks tehtud portaali www.liigume.ee avalehel. Ajakirja trükiväljaanne jõuab tasuta spordirahvani.
3. 2017. aastal kutsus Ühendus Sport Kõigile koostöös EOK'ga uue initsiatiivina ellu liikumisharrastuse teemakuud: veebruar – terviseradade kuu, aprill – fitnesskuu, september – töökohaspordikuu.
4. Koostöös maakondlike spordiliitudega viib EOK läbi sportlikumate perede konkursi. Eesti sportlikumad pered said koos ÜSK tunnustusega reisi Tallinn International Horse Show'le koos ööbimisega hotellis. ROK-i solidaarsusfondi programmi „Sport & keskkond“ raames toodeti koostöös SA Eesti terviserajad videoklipid enamlevinud liikumisvormidest, mis on kättesaadavad portaalis www.liigume.ee. Programmi „Sport ja naised“ kaudu toetati projekte, mis olid suunatud naiste ulatuslikumale kaasamisele spordiliikumisse. Koostööprogrammid olid Käsipalliliiduga, Kultuurismi ja Fitnessiliiduga ja Ratsaliiduga.
5. Kaitseväes ohvitseride õppekavas on 2 EAP ulatuses treeninguõpetus. Väeosade spordiinstruktoritele on tagatud regulaarne enesetäiendus. Kaitseliidus on spordikontseptsioon, mis kehtestab oluliste tegevusliinidena tervisekäitumise ja spordialase teadlikkuse. Teadlikkuse loomiseks ja parendamiseks jagatakse teavet läbi Kaitseliidu erinevate kommunikatsiooniplatvormide.
6. Justiitsministeerium on võimaldanud oma teenistujatel osaleda ühismaja liikumist ja sporti propageerivatest loengutest.
7. Noorsootöötaja kutsestandardis on kohustuslik kompetents noorsootöö korraldamine, mille üks tegevusnäitaja on seotud tervislike eluviiside põhimõtete ja võimaluste tutvustamise ning erinevate tegevustega, mis toetavad noorte tervislike eluviiside kujunemist. Kõik noortevaldkonna koolitused toetavad noorsootöötaja kutsestandardi kompetentse.
8. HTM koostöös Eesti Noorsootöö Keskusega (ENTK) on võtnud ülesandeks noorteinfo arendamise. Noorteinfo pakub noorele ümbritsevast elust teavet, toetab iseseisvust ja suurendab teadlikkust erinevatest võimalustest oma elu paremaks korraldamiseks sh ka tervise teemadel, eesmärgiga tõsta teadlikkust ja tõsta noorte liikumisaktiivsust.
9. MKM ja haldusala asutused toetavad töötajate sportlikku ellusuhtumist kaasates suvepäevadel vm asutuse poolt korraldatud vabaaja üritustel töötajaid sportmängudesse ning meelelahutuslikesse võistlustesse. Asutustes on maha märgitud terviserajad, mille läbimise osas aeg-ajalt võistlusi korraldatakse. Ministeeriumite ühishoones on inimesi kaasatud mitmetesse sportlikesse algatustesse - ministeeriumite mõõduvõtt jalgsi

läbitud kilomeetrite osas, trepajooks, võistlus jõusaali masinatel, mõõduvõtt jalgrattal läbitud kilomeetrites. Osaletakse riigiametnike turniiridel nii korvpallis, võrkpallis kui ka jalgpallis.

10. Eestimaa Spordiliit Jõud korraldab igal aastal kevad-, suve- ja sügisseminarid, kus osalevad maakondade ja omavalitsuste esindajad ja sporditöötajad. Seminaridel käsitletakse erinevaid teemasid ja saadakse vajalikke teadmisi liikumise ja spordi arendamiseks laiemale elanikkonnale.

Eestimaa Spordiliit Jõud korraldas koostöös maakondade spordiliitudega järgmised seminarid:

EMSL Jõud sügisseminar 15.-16. november 2017 Värska

EMSL Jõud kevadseminar 17.-18. aprill 2018 Vinni

EMSL Jõudi suveseminar 31.juuli - 1.august 2018 Kääriku

2018. aasta Jõud sügisseminar toimub novembris Toilas.

11. Eesti Koolispori Liidu tervisepäevade „Reipalt koolipinki“, Talveõlud“ ja „Looduse kilomeetrid“ raames on koolides korraldatud loenguid noorte ja koolipersonali teadlikkuse tõstmiseks. Põhiteemadeks on liikumise positiivne mõju tervisele ja tervislik toitumine. EKSL interaktiivne õppeprogramm on loodud eesmärgiga võimaldada iseseisev ning nüüdisaegne õpe. Õppevideote abil on noortel võimalik ise erinevaid spordialasid harjutada.
12. Maakondlikud spordiliidud on proovinud jõudu mööda korraldada liikumisharrastuse edendamiseks teavituskampaaniad ja koolitusi ning enamik spordiliite seirab ka liikumisharrastuse ürituste osaluskordi, mille abil spordipoliitikat paremini koordineerida. Nt Raplamaal kasutatakse seiretulemusi ja uusi praktikaid maakonna spordi arengukava koostamisel ja nõustatakse klubisid oma arengukavade tegemisel ning spordiliidu tegevused ja maakonna meistrivõistluste läbiviimise mahud sõltuvad osalejate arvudest. Tartumaal kuulub spordiliidu esindaja maakondliku Tervisenõukogusse. Koolitused on suunatud erinevatele sihtgruppidele, nt nii kehalise kasvatusõpetajatele, treeneritele, spordiklubide juhtidele kui ka laiemale avalikkusele. Nt Jõgevamaal toimusid see aasta discgolfi ja petanki mängu koolitused kõigile mängust huvitatutele tervisepäevade raames, Raplamaal toimus möödunud sügisel koostöös Eesti Sulgpalliliiduga läbi spetsiifilise sulgpallikoolituse nii spordiaktiivile kui ka kehalise kasvatusõpetajatele, millele sai meeldivaks jätkuks kevadine koolinoorte sulgpallivõistlus. Maakondliku spordiliidud kutsuvad kohalike omavalitsuste spordivaldkonna inimesi osalema nii Jõudi, EOK kui ka Eesti spordiregistri seminaridel.

Sport 2030 punkt 5.4. Elanikkonna liikumise ja sportimise soodustamiseks teevad eri valdkonnad sisulist koostööd. Osalemine liikumisüritustel ja vajaduspõhine tervisekontroll on kättesaadav kõigile.

Hea näide eri valdkondade sisulisest koostööst on noorte huvitegevuse toetussüsteemi kontseptsiooni väljatöötamine ning laste liikumisprogrammi loomine eelmistel aastatel. Esimese puhul olid kaasatud nii spordi-, noorsoo-, haridus- kui ka kultuurivaldkond ning teise puhul panustavad projekti nii haridus-, sotsiaal-, spordi- kui ka teadusvaldkond.

Eesmärgi saavutamiseks on ellu viidud järgmised järjepidevad tegevused.

1. Viimastel aastatel on Eestis kasvanud nii liikumisharrastusürituste kui ka nendest osavõtvate inimeste arv. Viimasel kahel aastal on Eestis toimunud üle 1700

liikumisharrastuse ürituse ehk enam kui viis üritust päevas. EPK loob järjest enam sportlikke tegevusi puuetega inimestele avalikel üritustel ning kaasab puuetega sportlasi spordiorganisatsioonide võistlustele. Spordiürituste korraldajad on järjest enam pööranud tähelepanu ka puuetega inimeste kaasamisele liikumisharrastuse üritustele ning luuakse treeninggrupe puuetega inimestele.

2. Tavapäraseks tervisekontrolliks on kõigil kindlustatud elanikel võimalik pöörduda oma perearsti poole. Liikumisharrastajal on täiendavalt võimalus lasta teha terviseuringuid ja saada spordialast meditsiinilist teenindust omafinantseerimisel Tallinnas (Spordimeditsiini SA, Ida-Tallinna Keskhaigla, Spordiarstid OÜ, Tervise Centrum OÜ), Tartus (Tartu Ülikooli Kliinikumi Spordimeditsiini ja Taastusravi Kliinik), Pärnus (Pärnu Haigla SA), Ida-Virumaal (SA Narva Haigla ja SA Ida-Viru Keskhaigla), Raplas (SA Raplamaa haigla) ja Haapsalus (Haapsalu Neuroloogilise Rehabilitatsiooni Keskus). 2017. aastal viidi läbi Spordimeditsiini SA-s terviseuringuid kokku 3732, millest noorsportlastel 3180, tippportlastel 113 ja harrastussportlastel 439. 2017. aastal osalesid kõik Spordimeditsiini SA arstid vähemalt ühel rahvusvahelisel erialakoolitusel.
3. Spordimeditsiini SA koos Eesti Spordimeditsiini Föderatsiooniga on loonud võimalused ja juhendid erinevate vanuserühmade - noor-, harrastus- ja tippportlaste-tervise monitooringuks, mis on mõeldud aktiivsete sportivate inimeste liikumisaktiivsuse teadlikumaks muutmiseks, aga ka tippspordis treeningprotsessi juhtimist abistava meetmena.
4. Kaitseministeeriumi valitsemisalas asuv Kaitseressursside Amet iga-aastaselt teostab keskmiselt 13 000 arstlikku läbivaatust noortele meestele vanuses 18-27 eluaastat. Tegevväelastele on regulaarne, kord kolme aasta jooksul toimuv, tervisekontrolli kohustuslik. Töötajad käivad töötervishoiu arsti juures. Ka Kaitseliidu tegevliikmetele on regulaarne tervisekontroll kohustuslik. Valitsemisala asutustes toetatakse töötajate osalemist liikumisüritustel. Kaitseliidu poolt korraldatavad spordiüritused on avatud kõigile. Soodustatud spordiklubides ja rahvaspordiüritustel käimine.
5. Välisministeeriumi teenistujad osalevad erinevatel üritustel (liikumisüritused, rahvajooksud, Põhjamaade VM, Balti VM ja Poola VM vahelistel võistlustel jalgpallis ja korvpallis, EV 100. aastapäevale pühendatud Tallinna jooksuvõistlusel), käiakse regulaarselt tervisekontrollis.
6. Justiitsministeeriumis ja haldusalas korraldatakse erinevaid liikumisüritusi, millest on kõigil soovijatel võimalik osa võtta.
7. MKMi ja haldusala töötajad läbivad perioodiliselt kohustusliku tervisekontrolli.
8. Ühendus Sport Kõigile on Euroopa Spordinädala tähistamiseks kaasanud edukalt lisaks spordiorganisatsioonidele ka koolid, lasteaiad, riigiasutused, ettevõtted kui ka KOVid.
9. Maakondades toimib koostöö nii maakonna spordiklubide, koolide, lasteaedade, kohalike omavalitsuste kui ka kohalike ettevõtete. Ettevõtted sponsoreerivad spordivõistlusi ja KOVid rahastavad spordiklubisid tegevustoetustega ja hoiavad korras spordirajatised. Nt Jõgevamaal tehakse koostööd kohaliku tervisenõukoguga, et korraldada tervisepäevi. Viljandimaa spordiliit on kasutanud spordiüritustel „Punase risti“ meditsiinilist abi ning kutsutud on ka füsioterapeute ja spordimeditsiini töötajaid, kes jagavad näpunäiteid tervisekontrolli osas.

Sport 2030 punkt 5.5. Liikumise ja sportimise hoogustamiseks töötatakse välja ning juurutatakse laste ja noorte huvitegevuse toetussüsteem.

Eesmärgi saavutamiseks on lisaks aruande põhidokumendis välja toodud huvitegevuse toetussüsteemile ellu viidud veel järgnevad järjepidevad tegevused:

1. Kaitseliidus on noorsootöö üks olulisi tegevusliine ja sellega on kaastatud ca 5000 (noored kotkad ja kodutütred) last. Noorsootööga on kaasatud kõik maakonnad Kaitseliidu malevate baasil. Kaitseminister Margus Tsahkna ja Kaitseliidu ülem kindralmajor Meelis Kiili kinnitasid 21.03.2017 noorte isamaalise hariduse programmi, mis näeb ette põhikooliealistele noortele (vanuses 11-13) võimalused osaleda Kaitseliidu korraldatavates suvelaagrites. Programmi eesmärk on avada Kaitseliidu noorteorganisatsioonide seikluslikud ja elamusõppel põhinevad suvelaagrid suuremale hulgale noortele. Esimene laager on toimumas 09.07-13.07.2018 ja selles osaleb ca 1000 noort.
2. Noorsportlaste terviseuuringu juhendi uuendamine, kui toetussüsteem laste ja noorte liikumis-sportimisharrastusele on töös Eesti Haigekassa poolt kokku kutsustud töörühmas, kuhu kuulub ka Spordimeditsiini SA. Lisaks valmis koostöös Liikumistervise Innovatsiooni klastriiga juhendmaterjal ning voldik "Laste - ja noortesportlaste lapsevanemale".

Sport 2030 punkt 5.6. Planeerimisel ja projekteerimisel käsitletakse liikumispaiku ning -alasad avaliku ruumi lahutamatu osana. Sporditaristu peab olema kõigile kättesaadav.

Eesmärgi saavutamiseks on ellu viidud järgmised järjepidevad tegevused.

1. SA Eesti Terviserajad, mille asutasid 2005. aastal AS Merko Ehitus, Swedbank AS ja Eesti Energia AS, panustas 2017. aastal terviseradadesse 255 000 eurot (investeeringud, liikumiskampaaniad, kommunikatsioon, koostööprojektid, rajameistrite nõustamine ja koolitamine ning personalikulu). 2018. aastal on selleks planeeritud samuti 255 000 eurot. Hetkeseisuga on Eestis üle 100 terviseraja.
2. 2017. aastal toetas Kultuuriministeerium läbi SA Eesti Terviserajad terviseradade arendamist 100 000 euroga ning 2018. aastal 130 000 euroga.
3. Oluliseks suunaks viimastel aastatel on ka siseterviseradade võrgustiku rajamine hoonetesse. SA Eesti Terviserajad eestvedamisel oli 2016. aasta lõpuks siseterviseradasid 23 hoones, 2017. aasta lõpuks 46 ja hetkel on siseterviseradasid 67. Rajamisel/planeerimisel on veel 15.
4. Rahandusministeeriumi koordineeritavatest regionaalarengu toetusmeetmetest on eestimaalaste liikumisaktiivsuse kasvule kaasa aidanud EL perioodi 2014–2020 struktuurivahenditest rahastatava meetme „Piirkondade konkurentsivõime tugevdamine“ elluviimine, millest on tagatud muu hulgas toetusvõimalused jalg- ja jalgrattateede rajamiseks ettevõtjate ja oluliste avalike objektideni. 2018. aasta septembri seisuga on meetmest tehtud toetusotsused 18 sellesisulise arendusprojekti rahastamiseks kogusummas 12,5 miljonit eurot. Lisaks on toetusotsuseid tehtud ka 12-le turismiattraksioonidele kogusummas 13,2 miljonit eurot, millel on seos spordiga, Aidu veespordi- ja vabaajakeskuse arendamine või näiteks vigursõiduplatsi ehitus Laitse ralliparki.
5. Eri vanuserühmade vajadustele sobivate tingimuste kujundamine on tõhus, kui sellega tegeleda ruumilise planeerimise vahenditega. Puhkealade määramine ja nende kasutamistingimuste määratlemine oli oluline ajavahemikus 2013-2016 koostatud uute maakonnaplaneeringutes. Maakonnaplaneeringuga määratletud keskustes osutatavate avalike teenustena on kirjeldatud ka liikumis- ja sportimisvõimalused. Kohaliku

elukeskkonna tuleviku, sh ruumilise arengu kavandamine, on kohaliku omavalitsuse ülesanne. Haldusreformi käigus ühinenud ja liitunud kohalikud omavalitsused koostavad nelja aasta jooksul uued üldplaneeringud, mille üheks ülesandeks on puhke- ja virgestusalade asukoha ja nendest tekkivate kitsenduste määramine. Suuniseid üldplaneeringu koostamise ettevalmistamiseks ja planeeringulahenduse väljatöötamiseks annavad Rahandusministeeriumi planeeringute osakonna poolt kokku kutsutud eksperdirühma koostatud nõuanded üldplaneeringu koostamiseks koos lisadega <https://planeerimine.ee/seadus-ja-juhendid/yp-noustik/>. Tasakaalustatud liikumisvõrgustike, kättesaadavate puhke- ja virgestusalade ning vabas õhus viibimise võimaluste kavandamise olulisusele avaliku ruumi osana on nõustikus pööratud palju tähelepanu.

6. Kaitseministeerium on uute ehitushangete juures kasarmute ja sõjaväelinnakute rajamisel arvestatud ka spordi tegemise vajadusega.
7. Mitmetes maakondades (nt Hiiumaa, Viljandimaa, Pärnumaa, vähemal määral ka Läänemaa, Põlvamaa ja Jõgevamaa) kaasatakse valdkonna spetsialiste - enamasti maakonna spordiliidu esindajaid - ja/või harrastajaid sportimistaristute arendamisel, kuid leidub ka maakondi, kus seda ei tehta. Sportimispaikade loomisel proovitakse tagada ligipääs kõikidele inimestele. Paraku paljud spordiobjektid üle-Eesti on kehvast seisust. Tartumaa ja Pärnumaa maakonna spordiliidud panustavad ka kohalike omavalitsuste ja nende liitude arengukavade koostamisse.

3.2. Liikumine ja sport on tugeva organisatsiooniga oluline majandusharu ning tööandja

Sport 2030 punkt 6.1. Muutused ühiskonnas on mõjutanud spordikorraldust ja muutnud spordi enam teenusepõhiseks. Spordiliikumise laiapõhjalisus, organisatsioonide ja tegevuste paljusus ning struktureeritus ja kuulumine rahvusvahelisse koostöövõrgustikku loovad eeldused üleriigilise eesmärgi täitmiseks. Spordiorganisatsioonid pakuvad inimestele kvaliteetset tegevust ja teenust, liikumise ja spordi teenusepõhisus tugevdab majandust ning tõstab tööhõivet.

Eesmärgi täitmiseks on elluviidud järgnevad järjepidevad tegevused:

1. EOK eesmärk on tõsta spordiorganisatsioonide juhtimise kvaliteeti erinevate seminaride ja koolituste kaudu. EOK eraldab rahvusvaheliste spordiorganisatsioonide juhtimisstruktuurides osalemise toetuseks igal aastal 20 000 eurot.
2. EMSL Jõud spordiürituste osavõtumaksud on üheks osaks võistluste korraldamise finantseerimisel. Osavõtumaksud on taskukohased ja liikumist soosivad. Eestimaa Spordiliidu Jõud ja maakondade spordiliitude põhiteenuseks on üleriiklike ja ülemaakondlike spordivõistluste korraldamine ja koordineerimine.
3. Kaitsevägi on Ülemaailmse Sõjaväesporti Nõukogu aktiivne liige ja panustab olulises määras spordi propageerimisse. 2016. aasta aprillis võõrustas Kaitsevägi Ülemaailmse Sõjaväesporti Nõukogu kongressi ja peassambleed. Kaitseliidu spordisündmused on lõimitud teiste spordiorganisatsioonidega.
4. Spordialaliidu on möödunud aruande perioodil elluviinud mitmeid uusi tegevusi ja pakunud uusi teenuseid või arendanud olemasolevaid, et aidata kaasa spordi kui majandusharu arengule. Nt Eesti Tehnika- ja Spordiliidu eestvedamisel paigaldati Haapsalu Noortemajja uus rahvusvahelistele nõuetele vastav juhtrajamudelit rajakompleks. Eesti Võimlemisliit uuendas 2018. aastal koostöös SKTSAga oma Eesti kutseregistri 3-5 taseme õppekavu ning arendanud kohtunike süsteemi atesteerides kõik rahvusliku ja rahvusvahelise taseme võimlemiskohtunikud. Eesti Poksiliit on täiustanud oma treeninglaagrite süsteemi, nagu ka Tõstespordiliit, avanud Tallinnas uue Poksisaali ning tänu koondise koordinaatorile täiustanud ka klubide ja treenerite vahelist koostööd. Eesti Vibuliit korraldas 2017. ja 2018. aastal koolitusi rahvusvahelise koolitajaga. Eesti Jalgpalli Liit on vastavalt oma arengukavale igapäevaselt arendanud kõiki enda poolt pakutavaid teenuseid koolituste, võistluste valdkonnas ning 2017. aastal loonud ka meeskonnatöö koolituse firmadele.
5. Maakondlikud spordiliidud on aidanud kaasa spordi kui majandusharu arengule toetades olemasolevaid üritusi ja klubisid ning aidates kaasa uute initsiatiivide ellukutsumisele. Nt Järvamaal ja Viljandimaal on toetatud discgolfi ala arengut võistluste korraldamisega, Järvamaal on toetatud ka rattakrossi uusi võistlusi. aastas ja on ülikorralikult planeeritud ja läbiviidud.

Sport 2030 punkt 6.2. Kaardistatakse liikumise ja spordiga seotud majandustegevus ja tööhõive, töötatakse välja sporditeenuste majandusliku mõju hindamise meetodid, mille abil saadud tulemusi arvestatakse tõendus põhiste toetusmehhanismide väljatöötamisel ja rakendamisel, sporditeenuste ning -toodete arendamisel ja töökohtade loomisel.

Eesmärgi saavutamiseks on ellu viidud järgmised järjepidevad tegevused.

1. Üleriigiliste spordimängude korraldamine Jõudi poolt elavdab ka kohalikke ettevõtjaid. Seoses spordimängudega kasutatakse aktiivsemalt spordirajatisi, majutus- ja

toitlustusasutusi. Omavalitsused soovivad spordimänge läbi viia, sest seoses mängudega kasvab ka nende tulubaas.

Sport 2030 punkt 6.3. Spordikorraldus põhineb avaliku sektori ja spordiorganisatsioonide koostööl ja rollijaotusel. Avalik sektor on valdavalt tingimuste looja seadusandluse, toetuste, koolituste ja taristu kaudu, spordiorganisatsioonid on inimeste kaasajad ja tegevuste korraldajad.

Eesmärgi saavutamiseks on ellu viidud järgmised järjepidevad tegevused.

1. Eestimaa Spordiliit Jõud on maakondade spordiliitude liit, kelle põhiülesandeks on regionaalse sporditegevuse korraldamine. Jõud on üle-eestiline sporti arendav ja traditsioonidest lähtuvat spordikorraldust edendav spordiliit, mis on katusorganisatsiooniks kõigile 15-le maakonna spordiliidule. Maakondade spordiliitude võrgustiku kaudu on regulaarsesse tegevusse kaasatud üle 650 liikmesklubi 40 000 harrastajaga.
2. Maakondade spordiliidud on juhtivad spordiorganisatsioonid maakonnas, keda tunnustavad partnerina EOK, Kultuuriministeerium, Eestimaa Spordiliit Jõud, Eesti Koolispordi Liit jt üleriigilised spordiorganisatsioonid ning kohalikud omavalitsused. Spordiseadusest tulenevalt (§ 4 punkt 2) on maakonna spordiliit maakonnas tegutsevate spordiklubide ühendus, kes rahvusliku olümpiakomitee liikmena esindab maakonna sporti ja kellel on ainuõigus korraldada maakonna meistrivõistlusi ja anda vastavaid tiitleid. Maakonna spordiliidud koordineerivad oma maakonna sporditegevust ning on kindlaks partneriks kohalikele omavalitsustele, maakonna omavalitsusliidule või arenduskeskusele. Kohalikud omavalitsused on Eesti spordi suuremad toetajad ja nad toetavad jätkuvalt ka maakondade spordiliite. Haldusreformi elluviimisel arendatakse koostööd ka maakondade spordiliitude ja uuenenud omavalitsuste vahel ning otsitakse täiendavaid võimalusi sporditegevuse paremaks finantseerimiseks. Maakondade spordiliidud korraldavad koostöös omavalitsuste ja spordiklubidega maakondade suve- ja talimänge ning väga palju erinevaid spordiüritusi kõigile vanuserühmadele. Vastastikune koostöö aitab kaasa nii spordiklubide kui ka maakondade spordiliitude arengule.

Sport 2030 punkt 6.4. Tunnustades spordiorganisatsioonide rolli, toetatakse ja soodustatakse nende mitmekülgset tegevust tagavat ja ratsionaalset arengut. Kehtestatakse spordiorganisatsioonidele toetuse andmise ühtsed nõuded ja reeglid, mis lähtuvad eelkõige juhtimise hea tava, ausa mängu ja avalikes huvides tegutsemise põhimõtetest.

Kõik eesmärgi saavutamiseks ellu viidud tegevused on välja toodud aruande põhiosas.

Sport 2030 punkt 6.5. Riik ja spordiorganisatsioonid väärtustavad ja soodustavad kõigi vanuserühmadega tegelemist, vabatahtlike kaasamist ning treenerite ja teiste spordispetsialistide kompetentsuse tõstmist.

Eesmärgi saavutamiseks on ellu viidud järgmised järjepidevad tegevused.

1. 20. novembril 2013 kinnitas SA Kutsekoda kultuuri kutseõukogu treenerite uued kutsestandardid ja kutse andmise korra, millega võeti Eestis kasutusele Euroopa kutseraamistikule vastav 8-astmeline treenerite kutse kvalifikatsiooni süsteem.

EOK ja Spordikoolide- ja Teabe SA (SKT SA) koordineerimisel toimub treenerite kutseandmise protsess. Perioodil 01.07.2017–30.06.2018 väljastati Eestis kokku 922 treeneri kutsetunnistust (2017.a II pa - 401 kutset; 2018. a I pa - 521 kutset).

Kutseregistri andmete alusel on Eestis 18.07.2018 seisuga kokku 3760 kehtivat treeneri kutsetunnistust, jagunedes tasemetelt järgmiselt: abitreener, tase 3 - 1083; nooremtreener, tase 4 - 673; treener, tase 5 - 1076; vanemtreener, tase 6 - 727; meistertreener, tase 7 - 199; eliittreener, tase 8 - 2.

Eesti spordiregistri treenerite alamregistri andmete alusel on Eestis 18.07.2018 seisuga kokku 3308 treeneri kutsega inimest. Tasemetelt jagunevad kutsed järgmiselt: abitreener, tase 3 - 957; nooremtreener, tase 4 - 535; treener, tase 5 - 1011; vanemtreener, tase 6 - 679; meistertreener, tase 7 - 195; eliittreener, tase 8 - 2.

Selgitus: kutseregistri ja spordiregistri andmed on erinevad.

Spordiregister kajastab kehtivaid kutseid nii, et uus kõrgem kutse jätab vanema ja madalama kutse arvestamata. Kutseregister nii käituda ei saa, see oleks ebaseaduslik (vt Kutseseadus § 22). St kutseregistris kajastuvad kõik kehtivad kutsed formaalse kehtivuse aja lõpuni ja seetõttu võivad numbrid olla suuremad. Spordiregistri andmestikus on iga kutse kaetud ühekordselt (NB: ühel treeneril võib aga olla eri spordialade eri EKR taseme kutse).

2. Nii spordialaliidud kui ka klubid kasutavad võistluste ja ürituste korraldamisel vabatahtlike ning spordialaliidud korraldavad klubidele seminare ja konverentse vabatahtlike tegevuse hoogustamiseks. Nt Eesti Võimlemisliit on vabatahtlike kaasanud oma toimkondadesse ja rühmvõimlemise EMil, uuendanud oma treenerite koolitussüsteemi ning korraldamas lisakoolitusi treeneritele ja kohtunikele kaasates väliseksperte. Spordialaliitudes on koolitussüsteemid treeneritele, õpetajatele ja ametnikele, korraldatakse tänuüritusi vabatahtlikele.
3. Eestimaa Spordiliidu Jõud võistlussüsteemis kaitsevad sportlased eelkõige oma koduvalla või -linna ja -maakonna au. Erinevate sportimisvõimaluste pakkumine populariseerib liikumisharrastust ja on hea viis elukvaliteedi tõstmiseks. Osavõtt Eestimaa Spordiliidu Jõud üritustest on järjepidevalt kasvanud. See omakorda tähendab, et sport on populaarne ja võistlused vajalikud. Võistlusi korraldatakse paljudele eri vanuserühmadele. Koos maakondade spordiliitudega pööratakse järjest enam tähelepanu noortesportile eesmärgiga kaasata sporditegevusse rohkem noori.
4. Maakondlikud spordiliidud on viinud läbi tänuüritusi vabatahtlikele ja spordiklubidele, koolitusi vabatahtlikele, kehalise kasvatus õpetajatele, kohtunikele, treeneritele ja teistele sporditöötajatele.

Sport 2030 punkt 6.6. Riik ja spordiorganisatsioonid panustavad ühiselt liikumist ja sporti korraldavate inimeste väljaõppesse ja regulaarsesse täiendamisse ning seotud elukutsete väärtustamisse.

Eesmärgi saavutamiseks on ellu viidud järgmised järjepidevad tegevused.

1. Alates 2015. aastast rakendatud treenerite tööjõukulude toetus tagas 2018. aastal sotsiaalsed garantiid üle 1200 laste- ja noortetreenerile, kes juhendavad enam kui 39 000 lapse ja noore sportimist 389 organisatsioonis. Tööjõukulude toetust eraldati 2018. aastal üle 6 miljoni euro (2018. septembri prognoosi alusel 6 015 036). Enim toetusi saavad jalgpalli-, kergejõustiku-, korvpalli-, ujumis- ja võimlemistreenerid, sest nendel aladel on laste ja noorte treeningrühmi kõige rohkem. SKT SA on alates 2015. aastast koordineerinud ja vahendanud tööjõukulude toetusi riigieelarvest spordiklubide, spordikoolide ja spordialaliitude laste ning noortega töötavatele

- treeneritele. Meetme tulemusena on oluliselt paranenud treenerite tööhõive. 2013. aastal oli tasustatavaid treenereid 32,1%, 2018. aastal 50,5%.
2. Kaitseväes on teenistuses spordiinstruktorid ja Kaitseliidus spordipealikud, neile on tagatud regulaarne enesetäiendamine.
  3. EOK toetab igal aastal minimaalselt kahe maailma tipptreeneri toomist Eestisse teadmiste jagamiseks.
  4. Eestimaa Spordiliit Jõud korraldab igal aastal kevad-, suve- ja sügisseminare, kus osalevad maakondade ja omavalitsuste esindajad ning sporditöötajad. Seminaridel käsitletakse erinevaid teemasid ning saadakse vajalikke teadmisi liikumise ja spordi arendamiseks laiemale elanikkonnale.
  5. Alates 2011. aastast on Tartu Ülikooli Pärnu kolledži rakenduskõrghariduse õppekavas ettevõtlus ja projektijuhtimine võimalik spetsialiseeruda spordikorralduse erialale. Spordi korraldamisega seotud õppeainete maht moodustab ligi 50% õppekavast.
  6. Spordialaliitudes toimuvad regulaarsed tasemekoolitused treeneritele ja kohtunikele. Lisaks on mitmel alal alustatud ka klubijuhtide koolitamisega. Spordiorganisatsioonid viivad läbi noortele, amatööridele ja naistele suunatud konverentse, seminare ja koolitusi. Nt Eesti Võimlemisliit on kutsunud rahvusvaheliste katuseorganisatsioonide (UEG & FIG) eksperte Eestisse, kes suudavad pakkuda valdkonnas töötavatele inimestele kõrgemal tasemel väljaõpet, ning saatnud võimaluse korral oma kohtunikke ning treenereid välisriikidesse täiendõppesse. Poksiliit on rahvusvahelise alaliidu AIBA kohtuniku eksami soorijatele kompenseerinud eksamitasu, toetanud koondise koordinaatori kvalifikatsioonitõstmist.
  7. Maakonna spordiliidud on teavitanud oma maakonna inimesi erinevatest koolitustest ning vastavalt võimalustele ka toetanud nende koolitustel osalemist või korraldanud koolitusi oma maakonnas. Nt Viljandimaa spordiliit on aidanud korraldada koostöös õpetajate ja treeneritega kehalise kasvatuse õpetajate ainealaseid koolitusi ning klubijuhtidele korraldanud seminare.

3.3. Liikumine ja sport on vaimsuse, sidususe ja positiivsete väärtushinnangute kandja

Sport 2030 punkt 7.1. Sportimine eeldab kokkulepitud reeglite täitmist, lugupidamist kaaslaste ja konkurentide suhtes, oskust ausalt võita ja väärikalt kaotada. Lugupidamine konkurentide suhtes loob ühiskonnas aluse positiivsete väärtushinnangute kujunemisele. Sport on tõhus kasvatus- ja kaasamisvahend, mille mõjul saab laiendada ühistegevust ja ühiskonna lõimumist.

Eesmärgi saavutamiseks on ellu viidud järgmised järjepidevad tegevused.

1. EOK initsiatiivil on välja töötatud hea juhtimise tava spordiorganisatsioonidele.
2. Koolisport aitab koolidevaheliste võistluste ja liikumisprojektide võistkonnavaimu kaudu õpetada ja väärtustada kaaslaste austamise vajalikkust spordis ja elus ning samuti tunnustada ausa mängu ja olümpismi reegleid.
3. Kaitseväes kui Kaitseliidus on iga-aastaselt sari erinevate alade meistrivõistluste. Ajateenijad tegelevad spordi ja sportmängudega regulaarselt.
4. EMSL Jõud korraldatavatel võistlustel järgime ausa mängu reegleid.
5. Viimastel aastatel on lõimumise valdkonda tegevustesse üha enam kaasatud spordi ja liikumisharrastusega seotud ettevõtmisi. Integratsiooni ja Migratsiooni Sihtasutus Meie Inimesed algatas projektikonkursi „Ühise kultuuriruumi loomine ja lõimumise

toetamine kultuuri- ja sporditegevuste kaudu“, mille kaudu on viimasel kahel aastal toetatud mitmeid spordi ja liikumisega seotud projekte.

Sport 2030 punkt 7.2. Olümpismi, spordikultuuri ja -eetika põhimõtteid tutvustatakse ja õpetatakse koolides ning spordiklubides õppe- ja treeningprotsessi lahutamatu osana. Spordiajaloo pärandit ja spordisangarite eeskuju rakendatakse sportlike väärtuste ja spordikultuuri propageerimisel.

Eesmärgi saavutamiseks on ellu viidud järgmised järjepidevad tegevused.

1. SKT SA annab igal aastal välja Eesti spordi aastaraamatut, millel on ligi sajandi pikkune Eesti-kesksete sporditeaberaamatute traditsioon. Aastaraamat kajastab Eesti sportlaste medalivõite konkreettsel aastal, tavapäraselt on ära toodud täiskasvanute, juunioride ja noorte Eesti meistri-, karika- ja maavõistlused ning sõpruskohtumised enam kui 60 spordialal. Rubriigis „Aastaring“ on kronoloogiliselt esitatud spordiaasta tähtsamad sündmused, samuti EOK, Kultuuriministeeriumi ja spordialaliitude tähtsamad ettevõtmised. „Eesti spordi aastaraamat 2017“ ilmus 2018. aasta veebruari alguses ja esitlus toimus 6. veebruaril. Kolmandat aastat tegutseb spordiportaali www.sport.ee ning seda täiendatakse pidevalt.
2. SKT SA uuendab Kultuurkapitali toetusel regulaarselt „Eesti spordibiograafilist leksikoni“ (ESBL). Ligi 6200 sportlase, treeneri, spordiajakirjaniku, spordimeediku, sporditöötaja ja -juhi andmetega ESBL on kujunenud väärtuslikuks ja laialt kasutatavaks andmekoguks. SKT SA on lisaks kogunud ja süstematiseerinud Eesti sportlaste võistlustulemusi, hoidnud ajakohastatuna spordikalendri ja digitaliseerinud varasemate aastate sporditulemused.
3. SKT SA uuendab regulaarselt ja annab nii elektrooniliselt kui ka paber kandjal välja treenerikoolituse materjale.
4. Eesti Antidopingu (edaspidi EAD) haridustöö osaks on külalistundide läbiviimine koolides. Kui ajavahemikus 1.09.2016–31.05.2017 jõuti ligikaudu 700 õpilaseni nii põhikoolist kui ka gümnaasiumist, kellele tutvustati puhta spordi põhimõtteid, siis 2017. aasta teises pooles tõusis see arv 400 õpilase võrra. Suur osa haridustegevusest on läbi viidud noorte puhta spordi saadikute abiga, kes on saanud tundide läbiviimiseks spetsiaalse ettevalmistuse.
5. Spordi ja liikumise propageerimisel rakendame spordisangarite eeskuju, eelkõige spordiliidu Jõud olümpivõitjate positiivseid väärtusi. Üheteistkümnendat korda andsime välja Eestimaa Spordiliidu Jõud aastaraamatu, mis sisaldab kõigi EMSL Jõud poolt 2017. aastal korraldatud võistluste tulemusi, maakondade spordiliitude andmeid ja 2018. aasta spordikalendrit.
6. Eesti Koolispordi Liit korraldab üleriigilist spordimälumängu Bumerang, milles tutvustatakse Eesti ja rahvusvahelise spordiajaloo tähtsamaid sündmusi ja fakte. Eesti olümpiavõitjad, tiitlivõistluste medalistid ja tippportlased osalevad EKSL võistlustel.
7. Alates 14. aprillist 2016 sai senisest riiklikust spordimuuseumist Sihtasutus Eesti Spordi- ja Olümpiamuuseum. 2017. aasta oli Eesti Spordi- ja Olümpiamuuseumi jaoks läbimurdeaasta. Jätkusid ümberkorraldused muuseumi struktuuris, näituse-, haridus- ja kogumispõhimõtetes. Märtsis avati muuseumi ajaloo suurim ajutine näitus – pallimängunäitus „Kõik mängu“ ning muuseumit külastas aastas üle 8 800 piletiga külastaja, omatulu teenis muuseum 51 810 €. Piletiga külastajate arv kasvas enam kui kaks korda, muuseumi omatulud enam kui neli korda võrreldes viimase sihtasutuseks ülemineku eelse täisaastaga 2015. Ümberkorraldused pälvisid tähelepanu ka muuseumimaastikul laiemalt – spordimuuseum nomineeriti Eesti

Muuseumiauhindadele nii kogude arendamise, teadusürituse kui muuseumiarenduse kategoorias ning tunnistati Aasta muuseumihariduse edendajaks 2017. Laienes märgatavalt koostööpartnerite ring, lisaks kultuuri- ja haridusasutustele ning EOK-le ja EOA-le tehti koostööd muuhulgas Myfitnessi, AHHHAA keskuse, Eesti Meedia, Eesti Jalgpalli Liidu, BC Tartu, Tartu Tammeka, Agrenska heategevusfondi jpt.

8. Spordiorganisatsioonid kaasavad oma üritustele, koolitustele ja võistlustele praeguseid ja endiseid spordikuulsusi, et propageerida spordi põhiväärtusi, tuua neid eeskujuks ja aidata kaasa regulaarselt spordiga tegelevate inimeste osakaalu kasvule.

Sport 2030 punkt 7.3. Spordi korraldamisel pakutakse tegevusi, mis on kõigile avatud ja atraktiivsed ning aitavad luua kontakte, olenemata inimeste sotsiaalsest taustast, vanusest, soost, rahvusest ning kehalisest ja vaimsest võimekusest.

Eesmärgi saavutamiseks on ellu viidud järgmised järjepidevad tegevused.

1. Kaitsevägi panustab koostöös teiste spordivaldkonna organisatsioonidega liikumisharjumuste propageerimisse. Näiteks korraldatakse veteranipäeva raames sinilillejooksu, mis on avatud kõigile soovijatele. Samuti toetab Kaitsevägi vigastada saanud kaitseväelaste osalemist rahvusvahelisel haavata saanud kaitseväelaste sportmängudel Invictus Games, mis on leidnud laialdast kajastamist ka meedias ja peaks innustama ka teisi samas olukorras olevaid isikuid võimaluste piires spordiga tegelema. Kaitseliidu spordisündmused on reeglina avatud kõigile soovijatele.
2. Välisministeeriumis ürituste korraldamisel arvestatakse kõigi teenistujatega sõltumata nende sotsiaalsest taustast, vanusest, soost, rahvusest ning kehalisest ja vaimsest võimekusest.
3. Justiitsministeeriumis ja haldusalas pakutavad liikumisüritused on väga erinevad, et igaüks olenemata vanusest, soost, rahvusest ja kehalisest ning vaimsest võimekusest leiaks endale atraktiivse ja sobiva ürituse, kus osaleda.
4. Siseministeeriumi Projekt „Noortele arenguvõimaluste pakkumine programmi SPIN abil“ (vt. ka põhidokumendis punkti 7.1) aitab ennetada ja vähendada riskis olevate 10–18aastaste noorte sotsiaalset tõrjutust ja tööturuprobleeme ning toetada noorte aktiivsete eluhoiakute kujunemist. Tegevuse elluviimisega pakutakse noortele vabaajategevustes osalemise kaudu lisavõimalusi arenguks ja eneseteostuseks. Tegevused jätkuvad 2019. aastal.
5. MKM laiendab tervisespordi alade ringi, millega tegelemist töötajatele kompenseeritakse. Seni oli töötajatel võimalik kasutada etteantud aegadel ujumisvõimalust või pallimängusaali, alates 2018.a.sügisest kompenseerime kõigile töötajatele tervisespordi meelisalal tehtud kulud teatud summa ulatuses.
6. Spordialaliidud proovivad pakkuda võistlustel erinevaid võistlusklasse ja tagada inimeste osalemise olenemata inimeste sotsiaalsest taustast, vanusest, soost, rahvusest ning kehalisest ja vaimsest võimekusest. Nt Eesti Spordi- ja Tehnikaliit on moodustanud erinevate vanuserühmade võistlusklassid, Eesti poksiliit on taganud osadele võistlustele tasuta sissepääsu, Vibuspordiliit plaanib tänu uutele koolitustele edendada enam parasporti.
7. Nt Eesti Võimlemisliit tegeleb mitmesuguste tegevuste kaudu aktiivselt võimlemise populariseerimisega. Üheks tegevuseks on GymnaFest'i, mille eesmärk on tagada üheskoos võrdne võistlemisvõimalus erinevatele sihtgruppidele (mehed, naised, lapsed ning erinevad vanusegrupid). Samuti tagatakse, et kõik vajalik informatsioon võistluste, festivalide, koolituste, masterklasside jne kohta jõuab võrdselt kõikidele sihtgruppidele ning ei toimu ühe sihtgrupi (ühe võimlemisala) eelistamist.
8. Eesti Jalgpalli Liit pakub väga mitmekesiseid tegevusi:

- 1) Intellektipuudega inimeste jalgpalliturniirid 2 x aastas;
  - 2) Intellektipuudega jalgpallikoondis;
  - 3) Erivajadustega laste koolide kaasamine EJL kooliprojekti;
  - 4) Eestimaa Rahvuste Karikavõistlused 3 x aastas -7-8 võistkonda per etapp;
  - 5) Integratsiooniprojekt "Me räägime jalgpalli 2018";
  - 6) SPIN - riskioludes elavate noorte interventsionäoloniprogramm läbi jalgpalli;
  - 7) SPIN projektis osalevate noortele mentorluse, mängupiletite, turniiride korralduse pakkumine;
  - 8) SOS Lasteküla ametlik partner ja väljundite pakkumine EJL koondise mängudel ning UEFA Super Cup'i maskotilastena osalemise näol ;
  - 9) Turva- ja asenduskodude jalgpallipäev 2 x aastas;
  - 10) 2 turvakodu lapse + 1 kasvataja kaasamine "Football for Friendship" rahvusvahelisse projekti, mille raames osaleti 4 päeva FIFA MM'i;
  - 11) CAFE koolitus Premium Liiga klubide kogukonnajuhtidele "Puuetega inimeste staadionitele kaasamine ja tingimuste loomine";
  - 12) Heleni kooli nägemispuudega lapsed UEFA Super Cup avatseremoonial laululastena + kohtumine Real Madrid ja Atletico Madrid mängijatega;
  - 13) IBSA Blind Football Development Project koolitus EJL treeneritele "Nägemispuudega inimeste jalgpalliõpetus" + näidimängud Vabaduse väljakul.
9. Paljud spordiklubid võimaldavad osalustasude soodustusi ja pakuvad piiratud võimalustega peredele tasuta treenimise võimalusi.
  10. Jõud Eestimaa suvemängud ja Eestimaa talimängud on rahvusvahelised ning avatud kõigile.
  11. Maakondlikud spordiliidud proovivad korraldada erinevaid spordiüritusi, mis sobiksid kõigile olenemata inimeste sotsiaalsest taustast, vanusest, soost, rahvusest ning kehalisest ja vaimsest võimekusest. Samuti luuakse erinevaid võistlusklasse. Nt Ida-Virumaa Spordiliit jagab infot toimuvatest üritustest nii eesti- kui venekeelsena.

Sport 2030 punkt 7.4. Spordikultuuris on oluline roll vabatahtlikul tegevusel. Vabatahtlike paremaks kaasamiseks luuakse nende koolituse, motiveerimise ja tunnustamise süsteem.

Eesmärgi saavutamiseks on ellu viidud järgmised järjepidevad tegevused.

1. Kaitseliidus on olemas oma tunnustamis- ja kompensatsioonisüsteem, mis toetab just vabatahtlikku tegevust mille hulgas on ka spordi propageerimine ja sportmängude korraldamine.
2. Vabatahtlike kaasamise arendamiseks on Siseministeerium toetanud vabatahtliku sõbra märgise väljaandmist, millega tunnustatakse vabatahtlike kaasamise head taset ja professionaalsust Eesti vabauhendustes. Märgi saavad organisatsioonid, mis on osalenud vabatahtliku sõbra arendusprogrammis, on vabatahtlike kaasamise põhjalikult läbi mõelnud ning korraldanud vabatahtlikku tegevust hea tavaga kooskõlas. Märgi saanud organisatsioonide pakutavaid vabatahtliku tegevuse võimalusi tutvustatakse Vabatahtlike Väravas www.vabatahtlikud.ee. Märki annab välja Eesti Külaliikumine Kodukant ja toetab Siseministeerium.
Lisaks on pandud alus vabatahtliku tegevuse võrgustikule, mis koondab vabatahtlikku tegevust edendavaid ühendusi üle Eesti. Võrgustik on avatud kõigile organisatsioonidele, mis kaasavad vabatahtlikke olulisel määral.
3. Kodanikupäeva puhul tunnustab Siseministeerium kodanikupäeva aumärgiga vastutustundlikke ja hoolivaid inimesi, kes on näidanud ennast kodanikuna parimast küljest, seda kas märkimisväärse panuse eest ühiskonna ellu, edendades

kodanikukasvatust või vabatahtliku töö eest enda kogukonnas. Lisaks tunnustab Siseministeeriumi strateegiline partner Eesti Külaliikumine Kodukant üleriigilise vabatahtlike tunnustusüritusega inimesi ja organisatsioone, kes on vabatahtlikult panustanud Eesti ühiskonna arengusse ja vabatahtlikku tegevust toetanud ning avaldada neile austust ja tänu. Tunnustusürituse patroon on Vabariigi President Kersti Kaljulaid. Pidulik tunnustamisüritus toimub rahvusvahelise vabatahtlike päeva (5. detsember) paiku juba alates 2005. aastast. Tunnustusi jagatakse kolmes kategoorias:

1. Aasta Vabatahtlik: tunnustame vabatahtlikke, kes on järjepidevalt panustanud Eesti ühiskonna arengusse;
2. Vabatahtlike kaasaja, juhendaja: tunnustame vabaühendusi või inimesi (juhendajaid), kes on järjepidevalt juhendanud vabatahtlikke, neid innustanud ja kaasanud;
3. Ettevõtte või asutus: tunnustame ettevõtet või avaliku sektori asutust, mis on soodustanud oma töötajate vabatahtlikku professionaalset tegevust vabaühendus(t)es.
4. Jõud Spordimängude korraldamisel kasutatakse järjest rohkem vabatahtlike abi.

Sport 2030 punkt 7.5. Pööratakse enam tähelepanu spordivõistluste pealtvaatajate identiteedi, ühtekuuluvustunde ja käitumiskultuuri edendamisele.

Eesmärgi saavutamiseks on ellu viidud järgmised järjepidevad tegevused.

1. Aastast 2014 kasutatakse EOK eestvedamisel spordi tutvustamiseks kampaaniat „Terve Eesti eest“. Aastast 2016 võivad seda kasutada kõik ürituste korraldajad. Eesmärgiks on spordi kui valdkonna kuvandi parendamine ning inimeste kaasamine liikumisse ja sporditegevusse.
2. Mitmed spordialaliidud organiseerisid fännireise Eesti koondiste välismängudele või tiitlivõistlustele, välja on töötatud fännitribuutika. Järjest populaarsemaks on muutunud pealtvaatajatele transpordi korraldamine võistluste läbiviijate ja spordiklubide poolt, et huvilised üle Eesti saaksid spordivõistlustele kaasa elada.
3. Suurvõistluste puhul korraldatakse üha enam võistluste pealtvaatajatele mõeldud festivalialasid, kust on võimalik soetada nii Eesti lipuvärvides kui ka spordiklubide tunnusvärvidega atribuutikat. Vastavalt spordialaliidu, spordiklubi ja sportlaste soovile toimuvad enne või pärast võistlusi kohtumised sportlaste, treenerite ja pealtvaatajate vahel. Mitmed spordialaliidud (nt Eesti Spordi- ja Tehnikaliit) on kasutanud suurematel võistlustel teadustajat tutvustamiseks paremini oma spordiala. Mitmed spordialaliidud (nt Eesti Võimlemisliit) kasutab aina paremini sotsiaalmeediat ja interneti, et paremini fännidega seotud olla ja olulisi võistlusi üle kanda. Eesti Jalgpalli Liit on edasi arendanud ka visuaalset identiteeti läbi Kalevipoja lugude ning korraldab fännide iga-aastal ümarlaua.
4. Maakonna spordiliidud on samuti aidanud organiseerida fännireise, jaganud võistlustel pealtvaatajatele loosiauhindu, kasutanud aina paremini sotsiaalmeediat ja interneti, et paremini kohalike fännidele infot jagada, valinud lemmiksportlasi ja maakonna parimaid sportlasi. Maakonna spordiliidud on innustanud klubisid neid samu tegevusi ellu viima.

Sport 2030 punkt 7.6. Soodustatakse vähemuste ühiskonda sulandumist ja erivajadustega inimeste kaasamist spordi mitmekülgsede võimaluste kaudu.

Eesmärgi saavutamiseks on ellu viidud järgmised järjepidevad tegevused.

1. Sotsiaalministeerium toetas 2017. ja 2018. a Eesti Paraolümpiakomitee ja EO Eesti Ühenduse tegevust eesmärgiga edendada erivajadustega inimeste kaasamist sportlikku liikumisharrastusse. Läbi aastate (sh 2017. – 2018. aastatel) on Sotsiaalministeerium toetanud puuetega inimeste sporti ja sportlikku aktiivsust. Selleks on Sotsiaalministeerium eraldanud Eesti Paraolümpiakomiteele ja Eesti Eriolümpia ühendusele iga-aastaselt tegevustoetust nende aasta tegevuskava elluviimiseks. Aasta tegevused sisaldavad Eesti siseste spordiürituste korraldamist, sportlastele treeningvõimaluste tagamist, sportlaste osalemist rahvusvahelistel võistlustel, treenerite toetamist ning parimate sportlaste premeerimist. 2017. aasta tegevustoetuseks eraldati riigieelarvest kokku 295 000 eurot ja 2018. aastaks samuti 295 000. Täiendavalt toetatakse puuetega inimestele suunatud spordi edendust läbi Hasartmängumaksu Nõukogu, kes toetas puuetega inimeste sporti 2017. aastal 136 795 eurot ning 2018. aastaks on seni eraldatud 95 950 eurot.
2. Kultuuriministeerium eraldab kaks korda aastas riikliku spordistipendiumi, mille saajateks on olnud ka edukad puudega sportlased.
3. Spordialaliidud on taganud võistlustele ligipääsu ka erivajadustega inimestele ning aidanud kaasa erivajadustega inimeste spordiharrastamisele. Nt Eesti Võimlemisliit monitoorib, et erivajadustega inimestele annaks trenne ka vastava väljaõppega treener. Eesti Vibuliit on korraldamas inva-vibuspordi koolitusi. Spordialaliidud aitavad kaasa ka teise emakeelega ja vähemate võimalustega isikute osalemist spordis. Nt Eesti Poksiliidus on esindatud vähekindlustatud perede ja lastekodude lapsed läbi Tartu Ülikooli Akadeemilise klubi.
4. Eesti Jalgpalli Liit pakub mitmeid tegevusi erivajadustega, teise emakeele ja vähemate võimalustega inimestele:
  - 1) Intellektipuudega inimeste jalgpalliturniirid 2 x aastas;
  - 2) Intellektipuudega jalgpallikoondis;
  - 3) Erivajadustega laste koolide kaasamine EJL kooliprojekti;
  - 4) Eestimaa Rahvuste Karikavõistlused 3 x aastas -7-8 võistkonda igal etapil;
  - 5) Integratsiooniprojekt "Me räägime jalgpalli 2018";
  - 6) SPIN - riskioludes elavate noorte interventsiooni programm läbi jalgpalli;
  - 7) SPIN projektis osalevate noorte mentorluse, mängupiletite, turniiride korralduse pakkumine;
  - 8) SOS Lasteküla ametlik partner ja väljundite pakkumine EJL koondise mängudel ning UEFA Super Cup'l maskotilastena osalemise näol ;
  - 9) Turva- ja asenduskodude jalgpallipäev 2 x aastas;
  - 10) 2 turvakodu lapse + 1 kasvataja kaasamine "Football for Friendship" rahvusvahelisse projekti, mille raames osaleti 4 päeva FIFA MM'l;
  - 11) CAFE koolitus Premium Liiga klubide kogukonnajuhtidele "Puuetega inimeste staadionitele kaasamine ja tingimuste loomine";
  - 12) Heleni kooli nägemispuudega lapsed UEFA Super Cup avatseremoonial laululastena + kohtumine Real Madrid ja Atletico Madrid mängijatega;
  - 13) IBSA Blind Football Development Project koolitus EJL treeneritele "Nägemispuudega inimeste jalgpalliõpetus" + näidismängud Vabaduse väljakul.
5. Maakondlikult spordiliidud tegelevad erivajadustega inimestega jõudu mööda proovides neid kaasata oma tegevustesse või aidates neile korraldada üritusi. Nt Järvamaa Spordiliit toetab Järvamaa Puuetega Inimeste Koda erivajaduste inimeste spordipäeva korraldamiseks 2x aastas ja nende osalemist vabariiklikel võistlustel. Läänemaal toimuvad invaspordiklubi eestvedamisel Läänemaa meistrivõistlused boccias, kergejõustikus ja ujumises. Maakondlikud spordiliidud proovivad kaasata ka rahvusvahemusi ja pagulasi tõlkides vajadusel uudiseid nende keelde või julgustades

neid osalemast nende korraldatud üritustel. Nt Ida-Virumaal Spordiliit veab eraldi vene keelset spordi uudiste lehte. Jõgevamaa noortevõistlustel osalevad kohalikud pagulaspered.

Sport 2030 punkt 7.7. Spordiideaalide, ausa konkurentsi ja spordi puhtuse ning turvalisuse ja ohutu keskkonna nimel võideldakse kompromissitult dopingu kasutamise, sporditulemustega manipuleerimise ja pealtvaatajate vägivaldse käitumise vastu, täites vastavaid rahvusvahelisi kokkuleppeid, täiendades riigisisest õiguslikku regulatsiooni ja edendades koostööd riigi sees ning riikide vahel.

Eesmärgi saavutamiseks on ellu viidud järgmised järjepidevad tegevused.

1. SA Eesti Antidoping (Edaspidi EAD) on nimetatud punktile kaasa aidanud läbimõeldud ja nõuetele vastava dopingukontrolli ning puhta spordi teemalise haridustööga.
2. EAD teostas 2017. aastal 414 testi, neist 221 võistlusvälist ning 193 võistlussisest (sh 131 rahvusvahelise alaliidu tellimusel). Sportlase bioloogilise passi raames viidi läbi 82 testi 34-le sportlasele. 31. augusti seisuga on 2018. aastal teostatud 312 testi, neist 122 võistlusvälist ning 190 võistlussisest (sh 115 rahvusvahelise alaliidu tellimusel). Sportlase bioloogilise passi raames on 2018. aasta suveni läbi viidud 48 testi 20-le sportlasele. Võistlussiseselt testiti Eesti spordialadest kõige enam kergejõustikus, jalgpallis, jõutõstmises, kulturismis ja ujumises. Võistlusväliselt testiti kõige enam kergejõustiklasi, suusatajaid, ujujaid ning sõudjaid.
3. Dopinguvastaste reeglite rikkumistega tegeles EAD 2017. aastal kaheksal juhul, millest ühe menetlemine lõppes 2018. Seejuures oli tegu EAD ajaloos esmakordselt juhtumiga, kus sportlase valdusest leiti keelatud aineid piiripunktis ning isik sai karistada dopingainete valdamise eest. 2018. aasta augusti lõpu seisuga on juhtumeid olnud neli, ühel juhul on tegu välismaa sportlasega.
4. 2017. aastal tähistati Eesti Antidopingu sünnipäeva ning see tõi kaasa mitmeid tavategevusele täiendavaid sündmusi: seminar puhta spordi nädala ettevalmistuseks organisatsiooni Dopinglinkki.fi esindaja Jukka Koskelo osavõtul; toidulisandite reguleerimise seminar, kus esines lisaks Eesti ekspertidele ka St Andrews ülikooli professor Ron Maughan; antidopingu mõttetalgud ja Balti riikide antidopingu agentuuride kohtumine, mida külastas Joseph de Pencier katusorganisatsioonist iNADO. Sünnipäeva tähistamiseks jagati antidopingu valdkonna uuemaid õpikuid suurematele raamatukogudele ning toimus aktiivne koolitus- ja teavitustegevus.
5. 2017. aastal koolitas EAD kokku 304 sportlast, sh tippportlasi 177 ja noorsportlasi 127, lisaks 180 treenerit. Toimus 20 telgi- ja tabelauaüritust, kus loodi otsekontakt 920 osalejaga. 2018. aastal on 31. augusti seisuga koolitatud 280 sportlast, sh tippportlasi 70 ja noorsportlasi 210, lisaks 100 treenerit ning toimunud on 14 telgi- ja tabelauaüritust, kus on loodud otsekontakt 650 osalejaga. Olulise teavituskampaania toimus Eestis kolmandat korda puhta spordi nädal.
6. Justiitsministeeriumi ja Rahandusministeeriumi koostöös valmistati 2016. aastal ette hasartmänguseaduse muutmise seadus, millega sätestati, et spordivõistluste tulemustega manipuleerimine ja selle tulemusel kihlveokelmuste sooritamine on kriminaalkorras karistatav. Seaduse muudatus jõustus 6. detsembril 2016.
7. Euroopa Nõukogu avas 3. juulil 2016 liikmesriikidele allakirjutamiseks uue vägivallavastase konventsiooni *Council of Europe Convention on an integrated safety, security and service approach at football matches and other sports events*². Uus

---

² http://www.coe.int/t/dg4/sport/Source/T-RV/Adopted%20version_Convention%20Safety%20Security%20Service_EN.pdf

konventsioon asendab pärast selle jõustumist praegu kehtiva jalgpallivõistluste ja teiste spordiürituste pealtvaatajate vägivaldade ning muid korrarikkumisi käsitleva Euroopa konventsiooni³. Kultuuriministeeriumi, Siseministeeriumi ja Välisministeeriumi koostöös valmistatakse ette Vabariigi Valitsuse korraldus konventsiooniga liitumiseks hiljemalt 2019. aasta alguseks.

8. JÕUD Eesti Olümpiakomitee liikmena aitame arendada, tugevdada ja kaitsta Olümpialiikumist regionaalselt. Selleks:
  - aitame tagada olümpiaharta sätete, ROK eetikakoodeksi ja EOK väärtuste juurutamist;
  - aitame tagada Maailma Antidopingu Koodeksi järgimist, osaleda ennetustöös, võitluses keelatud ainete kasutamisega spordis;
  - aitame osaleda sporditegevust soosivatel algatustel riiklikul ja piirkondlikul tasandil.
9. Spordialaliidud teevad koostööd SA Eesti Antidopinguga, viivad läbi ausa spordi teemalisi koolitusi (nt Eesti Poksiliit, Eesti Vibuspordiliit), vastavalt võimalustele tellivad ka dopingukontrolle (nt Vibuspordiliit). Osad spordialaliidud (nt) on vastu võtnud sporditulemustega manipuleerimise vastase korra või võtnud kasutusel muud meetmed (nt Poksiliidus on võimalik kohtunike otsuseid tagantjärele vaidlustada ja asju menetleb distsiplinaarkolleegeium). Spordialaliidud (nt Eesti Võimlemisliit) on osalenud vägivalla vastastes kampaaniates.
10. Eesti Jalgpalli Liit viib koostöös Eesti Antidopinguga läbi dopingukontrolle ja koolitusi Premium liiga klubidele. EKL korraldab regulaarselt meeste Premium liiga, esiliiga ja esiliiga B, naiste meistriliiga ja erinevate koondiste mängijatele ning kohtunikele ja ametnikele regulaarsete kihlveopettuste ennetamise koolituste ning on sõlminud lepingu Sportradariga, kes monitoorib matše. Samuti tehakse koostööd keskkriminaalpolitsei ja riigiprokuratuuriga. EKL teeb ka regulaarsed koolitusi klubide turvatöötajatele ja fännikoordinaatoritele seoses vägivallaga spordis.
11. Mõned üksikud maakondlikud spordiliidud (nt Tartumaa) on korraldatud antidopingu alaseid koolitusi.

Sport 2030 punkt 7.8. Lastele ja noortele tagatakse sportimiseks eakohased ning turvalised olud.

Eesmärgi saavutamiseks on ellu viidud järgmised traditsioonilised tegevused.

1. Lastele ja noortele eakohaste ning turvaliste olude tagamiseks viivad spordialaliidud läbi koolitusi nii treeneritele, klubijuhtidele kui ka lapsevanematele. Osad spordialaliidud kontrollivad ka võistlus- ja treeningpaikade turvalisust või on vastu võtnud vastavad ohutusreeglid (nt Vibuspordiliit). Samuti on mitmed spordialaliidud kehtestanud nõuded noorsportlase tervisekontrolli läbiviimiseks. Eesti Poksiliit tagab ka arsti kohalolu võistlustel ja enne võistlusi meditsiinilise kontrolli kõikidele poksijatele.
2. Eesti Jalgpalli Liit alustas 2016. aastal kampaaniaga „Aus mäng“, mille pilootprojekti raames saavad kohtunikud osal noortemängudel anda pärast mängu nn rohelise kaardi mängijatele, kes on mängus silma paistnud „Ausa mängu“ ideoloogiast lähtuva tegevusega.
3. Eesti Kergejõustikuliit kasutab laste ja noorte treeningutel IAAF laste kergejõustiku komplekti, mis on just nimelt valmistatud selliselt, et tagada turvalisus ja viia vigastuste oht minimaalseks. EKL korraldab ka lastejalgpalli baaskoolitusi lastevanematele ja

---

³ <https://www.riigiteataja.ee/akt/225579>

huvilistele, noortejalgpalli konverents, staadionite litsentseerimist ja meditsiinilise kontrolli nõuded Eesti MV osalemiseks. EJL kehtib ka eraldi D diplom, mis spetsialiseerub noortejalgpalli treeneritele.

4. Osad maakondlikud spordiliidud (nt Hiiumaa) korraldavad spordiarstide vastuvõtte oma maakonnas.

Sport 2030 punkt 7.9. Spordi korraldamisel ning sporditaristu rajamisel ja ajakohastamisel järgitakse keskkonnasäästlikkuse põhimõtteid.

Eesmärgi saavutamiseks on ellu viidud järgmised järjepidevad tegevused.

1. Järjest enam on võistluste korraldamine ja spordikorraldus laiemalt paberivaba ning paljudel spordialaliitudel ja võistluste korraldajatel on kasutusele võetud tänapäevased tõhusad elektroonilised lahendused, millega vähendatakse võistlustega seotud materjalide väljaprintimist.
2. Uute spordiobjektide ja tervisespordikeskuste arendamisel ja planeerimisel kasutatakse järjest enam keskkonnasäästlikke ja ökonoomseid lahendusi (rajad on kaetud puulaastudega, LED valgustid jms).

Sport 2030 punkt 7.10. Spordiorganisatsioonides järgitakse hea juhtimistava reegleid.

Mitmed rahvusvahelised organisatsioonid (Euroopa Liit, Euroopa Nõukogu, rahvusvaheline olümpiakomitee) on viimase 10 aasta jooksul välja töötanud hea juhtimistava põhimõtted spordiorganisatsioonidele. Nende põhjal alustas EOK koos spordiorganisatsioonidega 2015. aastal Eesti spordiorganisatsioonidele hea juhtimistava põhimõtete väljatöötamist. Toimunud on arutelud spordiorganisatsioonidega ning 2017. aastal kiideti hea juhtimistava põhimõtted heaks EOK täiskogul. 12. septembri 2018 seisuga on hea juhtimistavaga liitunud 70 spordiorganisatsiooni EOKst ja mitmetes spordialaliitudest kuni maakonna spordiliitudeni välja. Siiski paljud organisatsioonid ei ole veel seda teinud.

3.4. Eesti on rahvusvahelisel tasemel tulemuslikult ja väärikalt esindatud

Sport 2030 punkt 8.1. Eestit tuntakse spordisaavutuste poolest. Eesmärk on selle tuntuse hoidmine ning kasvatamine inimeste spordiharrastuse, rahvuslike ja rahvusvaheliste saavutuste, spordivõistluste korraldamise ning rahvusvahelisel tasemel esindatuse kaudu.

Eesti on olnud viimastel aastatel edukas rahvusvaheliste suurvõistluste korraldaja ja võistlustel osaleja. Eestis toimuvad regulaarselt mitmed rahvusvahelised spordiüritused, mis toovad Eestisse märkimisväärse arvu väliskülalisi ning aitavad kaasa turismile ja Eesti tutvustamisele Euroopas ja maailmas (täpsem ülevaade aruande punktis 1.3).

Lisaks rahvusvahelistele tiitlivõistlustele osalevad eestlased aktiivselt ka harrastajatele suunatud rahvusvahelistel võistlustel.

Jõud osaleb võimaluste piires CSIT maailmamängudel. Kaitsevägi osaleb regulaarselt rahvusvahelistel sõjaväesporti võistlustel ja korraldab neid ka Eestis. Ettevõtted võtavad osa rahvusvahelistest firmasporti võistlustest. Eesti noored osalevad koolinoorte ja üliõpilaste võistlustel. EPK lähetab sportlasi nii paraolümpiamängudele, kurtide olümpiamängudele kui ka teistele tiitlivõistlustele.

Sport 2030 punkt 8.2. Saavutussporti arendamisel on prioriteediks laste ja noorte regulaarne, mitmekülgne ning plaanipärane treeningtegevus spordiklubides ja spordikoolides. Pädevate treenerite juhendatud treeninguid toetab õpi- ja sportimisvõimaluste ratsionaalne ühendamine ning stimuleeriv ja avatud võistlussüsteem.

Eesmärgi saavutamiseks on ellu viidud järgmised järjepidevad tegevused.

1. Eesmärgi saavutamise panustavad ka noorte huvitegevuse toetussüsteem (täpsemalt aruande põhidokumendis 2. peatükis „Olulised muudatused spordis“ 1. punktis ja 3. peatükis punktis 5.5) ja treenerite tööjõukulude toetus (täpsemalt aruande põhidokumendis 2. peatükis „Olulised muudatused spordis“ 6. punktis).
2. HTM on eraldanud tippportlaste ning treenerite õpingute toetamiseks Spordikoolituse- ja Teabe SA-le 2015. aastal ligi 73 000 €, 2016. aastal 73 000 €, 2017. aastal 103 000 € ja 2018 aastal 103 000€ ning EOKle 2015. aastal 400 000 €, 2016. aastal 300 000 €, 2017. aastal 270 000 € ja 2018. aastal 270 000 €. Toetatakse endiste ja praeguste tippportlaste ning treenerite õpinguid kõrg- või kutsekoolis, õppusportlaste spordikoolitust, õpestipendiumite eraldamist tippportlastele spordi ja õpingute ühitamiseks kõrg- või kutsehariduse omandamisel, treeneri kutsetaseme koolitusi jms. Treenerite tööjõukulude toetusega on 2016. ja 2017. aastal tagatud regulaarne treeningtegevus pädevate treenerite juhendamisel ligikaudu 37 000 lapsele ja noorele.
3. HTM toetab AS-iga Audentes sõlmitud hankelepingu alusel 250 noore tippportlase õpingute ja treeningute ühitamist nii Tallinnas kui ka Otepääl kuni aastani 2020.
4. Osad spordialaliidud on loonud alustavatele noortele erinevaid võistlusklasse, proovinud võistlusi korraldada üle kogu Eesti, mis tagab kohapealsete noorte suurema osavõttu, aidatakse kaasa noortele parema spordivarustuse hankimisele. Eesti Vibusportiliit on noorlaskuritele rakendanud ka järgumärkide süsteemi, mis mõjub noortele motiveerivalt.
5. Jõud koos maakondade spordiliitudega pöörab järjest enam tähelepanu noortesportile eesmärgiga kaasata rohkem noori sporditegevusse. 11 maakondlikud spordiliitu 15st koordineerivad ka kohaliku koolisporti.

Sport 2030 punkt 8.3. Riik väärtustab laste ja noorte sihipärasest sporditegevusest ning toetab seda valdkonda süsteemselt. Luuakse ja arendatakse piirkondlikke ning üleriigilisi õppe- ja treeningkeskusi.

Eesmärgi saavutamiseks on ellu viidud järgmised järjepidevad tegevused.

1. Õppursportlaste toetamiseks (AS Audentes) eraldati 2015- 975 803 € ja 2016-suurendati summat 100 000 € võrra, 2017 – 1 075 803 €, 2018 – 1 076 000 €, milles ei kajastu erakoolide haridustoetuse osa. 2000. aastal sõlmiti AS-ga Audentes 20-aastase kestvusega leping, mille järgselt kohustuti koolitama iga-aastaselt 250 õppursportlast Audentese Spordigümnaasiumis (endise Tallinna Spordiinternaatkooli ja Eesti Spordigümnaasiumi õppekohad Tallinnas ja Otepääl). Planeeritud vahendid hõlmavad spordi-, haridus-, toitlustus-, spordimeditsiini ja majutusteenuse kulusid. Juhtimiseks kavandatud toetus katab raamatupidamise, IT, turunduse, personali- ja üldjuhtimise teenust). Tegemist on üldhariduskooliga, 9.-12. klassi õpilaste vastuvõtt toimub spordialaliitude ettepanekutel ja õppijate sportliku taseme alusel. Planeeritud vahenditest kaetakse eelkõige spordiõppega seotud kulusid.
2. HTM on toetanud Eesti Kutsekoolispordi Liitu, Eesti Akadeemilist Spordiliitu ja Eesti Koolispordi Liitu. 2015. aastal eraldas HTM nimetatud organisatsioonidele kokku ligi 292 000 eurot, 2016. aastal 303 000 eurot, 2017. aastal 324 000 eurot ja 2018. aastal 276 000 eurot. (sama info on välja toodud punkti 5.1 juures).
3. Rahandusministeeriumi koordineeritavatest regionaalarengu toetusmeetmetest on laste- ja noorte spordi- ja treeningkeskusi toetatud perioodi 2014.–2020. aasta EL-i struktuurivahenditest rahastatava „Piirkondade konkurentsivõime tugevdamise“ meetmest. Meetme ühe alasuunana toetatakse ka piirkondlikule arengule oluliste turismi- ja külastusobjektide rajamist, millest mitmed on olnud suunatud täpsemalt spordi- ja rekreatsioonivõimaluste arendamisele. Meetmest on räägitud ka antud aruande Lisa 1 punktis 5.6. Lisaks jätkub Regionaalsete investeeringute programmi elluviimine, millest toetatakse regionaalset investeeringuid, muu hulgas laste ja noorte sportimise ja aktiivse vaba aja veetmise tingimuste parandamiseks maakonnakeskustes ja nende tagamaal. Meetme elluviimine jätkub ka 2018. aastal.
4. Laste ja noorte sihipärase sporditegevuse toetamiseks eraldab riik spordiklubidele, spordikoolidele ja spordialaliitudele treenerite tööjõukulude toetust alates 2015. aastast.
5. Kultuuriministeerium eraldab spordialaliitudele noortega tehtavaks tööks aastas 1,7 miljonit eurot. Spordialaliitudele on kohustus vastavalt kultuuriministri 21.12.2012 määrusele nr 12 eraldatud summast 75% edasi anda tulemuslikult töötanud spordiklubidele ja -koolidele noortesporti toetamiseks.
6. EOK toetab piirkondlikku Tartu Spordiakadeemiat, kus spetsiifilist teenust saab 20 noorsportlast, kes õpivad nii gümnaasiumi kui ka kõrgkooli tasemel. Nende kasutada on järgmised teenused ja võimalused: 5x nädalas toitlustust, 2x nädalas hommikusi lisatreeninguid Koostöö TÜ Kliinikumiga, koostöö Auraga (iga päev kuni 15.00 tasuta ujumine), hommikuste treeningute jaoks kasutada 4 Tartu spordisaali – TÜASK, Madixi SK, Turu tn ja A le Coq.
7. EOK toetab Eesti noorte võistkondade lähetamist noorte olümpiavõistlustele.

Sport 2030 punkt 8.4. Tippsaavutustele orienteeritud sportlastele luuakse kõrgkoolides ja jõustruktuurides tingimused rahvusvahelisel tasemel konkureerimiseks, soodustatakse töandjate poolt paindlike töötingimuste rakendamist.

Eesmärgi saavutamiseks on ellu viidud järgmised järjepidevad tegevused.

1. Kaitsevägi arendab Eesti tippporti tagades sportlastele sotsiaalsed garantiid võttes neid teenistusse Kaitseväge spordirühma, hetkel on Kaitseväge palgal 20 sportlast. Samuti võimaldatakse tippsaavutustele orienteeritud sportlastele pändlikumad võimalused ajateenistuskohustuse täitmiseks.
2. EOK jätkas 2017. aastal koostöös HTMiga tippportlaste ja tippspordist hiljuti loobunud sportlaste toetamist kõrghariduse omandamiseks. Projekti teostamiseks kuulutati välja stipendiumikonkursid ning maksti kaks korda aastas riigieelarve välistel kohtadel õppivatele tippsportlastele haridusstipendiume. 2017.aastal eraldati haridusstipendiume summas 48 176 eurot. Lisaks teeb EOK koostööd Kaitseväega, et sportlased saaksid ühendada kaitseteenistuse ja sportlikud eesmärgid.

Sport 2030 punkt 8.5. Riigi ja spordiorganisatsioonide eesmärk on Eesti tulemuslik ja väarikas esindamine rahvusvahelistel võistlustel. Selleks tuleb arendada spordi rahastamise mudeleid ning täiustada tippporti toetavat õigusruumi.

Eesmärgi saavutamiseks on ellu viidud järgmised järjepidevad tegevused.

1. Valitsuskabinet kiitis riigieelarvestrateegia 2017–2020 arutelul heaks ning kinnitas Kultuuriministeeriumi ettepanekud suurendada spordialaliitude iga-aastast rahastust 1,5 miljoni euro võrra.
2. Kultuuriministeerium on Vabariigi Valitsusele esitanud ettepanekud spordi riikliku rahastamise aluspõhimõtete täiendamiseks, millega soovitakse muuta spordivaldkonna rahastamine arusaadavaks ja stabiilseks.
3. 2016. aasta esimesel poolel analüüsis Kultuuriministeerium koostöös EOK ja spordialaliitudega spordialaliitude toetamise põhimõtteid. Arutelude tulemusena algatati kultuuriministri vastava määruse muutmine ning alates 2017. aastast toetati spordialaliite uute põhimõtete alusel.
4. EOK muutis augustis 2016 suveolümpiamängudeks ettevalmistuse toetussüsteemi, tehes selle dünaamilisemaks ja eesmärgipärasemaks. Taliolümpiamängudeks ettevalmistuse uus toetussüsteem hakkas kehtima pärast Pyeongchangi taliolümpiamänge alates märtsist 2018.
5. EOK on premeerinud tiitlivõistlustel Eestit edukalt esindanud sportlasi ja nende treenereid 2017. aastal kokku 351 875 euroga. 19. septembri 2018 seisuga on 2018. aastal sportlasi ja nende treenereid premeeritud 47 812 euro ulatuses.
6. Kaitsevägi toetab tippportlastest tegevvälasi.

Sport 2030 punkt 8.6. Tippporti konkurentsivõime tagamiseks toetavad riik ja spordiorganisatsioonid spordivaldkonna teadus- ja arendustegevust, spordimeditsiini ja taastusteenuseid ning kaasavad selleks parimaid spetsialiste.

Eesmärgi saavutamiseks on ellu viidud järgmised järjepidevad tegevused.

1. Tipptasemel spordi konkurentsivõime säilitamiseks algatas EOK 2013. aastal teadusprojektide konkursi, mille kaudu on eraldatud toetusi igal aastal 25 000 eurot ja viiel aastal (2013–2017) kokku 125 000 euro ulatuses. Viie aasta jooksul on toetusi eraldatud kokku 29 projektile, eelkõige toetatakse rakendusliku iseloomuga teadusprojekte. Aktiivseim partner on olnud Tartu Ülikool, kes on saanud toetust 21 teadusprojektile.
2. Eesti Jalgpalli Liit on koostöös Tartu Ülikooli psühholoogidega töötanud välja noorkoondislaste psühholoogilise ettevalmistuse koolituse. Samuti on neil leping rahvusvahelise firmaga "Instad Scout" mängu ja mängijate analüüsiks ning strateegia väljatöötamise ettevalmistamiseks.. EJL on sisse viinud ka iga-aastased testid

noortekoondislastele koostöös Tartu Ülikooli spetsialistidega. Hea koostöö Tartu Ülikooliga on ka Eesti Sõudeliidul. Eesti sõudesportlastega on aastate jooksul läbi viidud mitmeid uuringuid, kirjutatud hulk rahvusvahelisi teadusartikleid ning kaitstud mitmeid magistri- ja doktoritöid.

3. Enamik spordialaliite on vastavalt oma võimalustele kaasanud koondiste juurde meditsiinilise personaali. Nt Eesti Jalgpalli Liit tagab ka iga koondise juures kõigil treeningkogunemistel ja võistlustel arsti, 2 massööri, füsioterapeudi ja fitnessstreeneri ning igapäevaselt on EJKL palgal 2 füsioterapeuti koondislaste teenendamiseks
4. Eesti Võrkpalli Liit rakendab viimastel aastatel rahvusvahelist mänguanalüüsi programmi ja statistikuid, mis aitab oluliselt kaasa sooritusvõime ja -täpsuse parandamisele nii treeningutel kui ka võistlustel.

Sport 2030 punkt 8.7. Riik ja spordiorganisatsioonid väärtustavad Eesti esindatust rahvusvahelises spordiliikumises asjatundlike ning aktiivsete inimeste kaudu ning teevad selleks plaanipärast ja sihikindlat tööd.

Eesmärgi saavutamiseks on ellu viidud järgmised järjepidevad tegevused.

1. EOK eraldab rahvusvahelises spordis juhtimisstruktuurides osalemise toetuseks igal aastal 20 000 eurot. Samuti toetab EOK rahvusvaheliste alaliitude töökoosolekute ja aastakoosolekute pidamist Eestis.
2. Kultuuriministeerium võtab alates 2012. aastast spordialaliitudele tegevustoetuse määramisel arvesse ka spordialaliidu esindatust rahvusvahelise spordiorganisatsiooni juhtorganites ja komisjonides.
3. Mitmetel maakonna spordiliitudel on sõpruspiirkondi lähiriikides, keda kutsutakse võistlustele ning kelle võistlustel ka ise osaletakse.
4. Kaitsevägi on Ülemaailmse Sõjaväesporti Nõukogu liige

Sport 2030 punkt 8.8. Majandust ja elanikkonna spordihuvi mõjutavate rahvusvaheliste spordivõistluste ja -ürituste korraldamine Eestis on riigi ja spordiorganisatsioonide jaoks olulise tähtsusega, seda tehakse koostöös turismi-, reklaami- ja teiste ettevõtete ning organisatsioonidega ja selle tarbeks ajakohastatakse sporditaristu.

Eesmärgi saavutamiseks on ellu viidud järgmised järjepidevad tegevused:

1. Kultuuriministeerium korraldab iga aastast taotlusvooru Eestis toimuvate rahvusvaheliste võistluste toetamiseks. Täpsemalt aruande põhiosas.
2. JÕUD Üle nelja aasta korraldatavad Eestimaa suvemängud ja Eestimaa talimängud on rahvusvahelised ning avatud kõigile. Järgmised Eestimaa suvemängud toimuvad 12.-14. juulil 2019. aastal Tartus ja Tartumaal.